

SZUBOTICA

SZUBOTICA

SZUBOTICA

NAPILÓ

SZUBOTICA

szubotica 165 dinár
egy hónapra 55 dinárSzubotica
szubotica 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 23.

HÉTFŐ

259. SZÁM

Az osztrák keresztényszocialista párt hitvallása a Heimwehr mellett

A keresztényszocialisták határozata alkotmányrevíziót és a tulásba vitt parlamentarizmus veszélyének elkerülését követeli

Bécsből jelentik: A bécsi lakosság napok óta tartó izalmát némileg enyhítette az a körülmény, hogy a Heimwehr szombat délutáni bécsi gyűlése minden zavaró incidens nélkül, nyugodtan folyt le. Megnyugvást kelt az is, hogy

dr. Steidle, a Heimwehr vezére, bár a legelősebb harcot hirdette beszédében a szociáldemokraták ellen, mégis szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy a Heimwehr távoláll a polgárháború előidézésének szándékától.

A bécsi keresztényszocialista párttanács szombaton éjjel ülést tartott és Kunschak képviselőnek a politikai helyzetről szóló jelentése után határozatot hozott,

amelyben

a keresztényszocialista párt követeli az azonnali alkotmányrevíziót, az általános érdekek hathatós megvédése mellett és a tulásba vitt parlamentarizmus veszélyének elkerülésével,

továbbá kijelenti, hogy az osztrák szociáldemokrácia elleni frontnak egyesítenie kell a népek mindazokat az erőit, amelyek a társadalom erősítésére törekuszenek.

Az ezeknek a céloknak érdekében folytatott küzdelemben a Heimwehr-mozgalom teljes támogatást érdemel

— mondja a keresztényszocialista párttanács határozata.

Kedden találkozik Henderson Oroszország képviselőjével

Rövid uton helyreállítják a diplomáciai összeköttetést

Londonból jelentik: Henderson külügyi államtitkár Párisban hosszabb nyilatkozatot adott a Reuter-iroda levelezőjének. Kijelentette többek között, hogy azért utazott el Genfből még a népszövetségi ülés bezárása előtt, mert

kedden találkozik Oroszország képviselőjével.

A megbeszélések során érinteni fogják az összes elintézendő kérdéseket, így többek között az adósságok dolgát is. Amint megállapították a tárgyaláson követendő

eljárást, nyilatkozatot adnak ki, amelyet a parlament elé terjesztenek. Ezután

a diplomáciai összeköttetést felveszik és ennek megtörténte után lehet majd érdemileg érintkezni az összes még hátralévő kérdéseket.

Ezeknek a kérdéseknek végleges elintézése legalább két-három hónapot vesz igénybe. A diplomáciai összeköttetés felvételével elhárulnak mindazok a nehézségek, amelyek eddig a kérdések elintézésének útjában álltak.

A megtámadott államok pénzügyi támogatása csak a leszerelési egyezmény után lép életbe

Az egyezmény tárgyalása a Népszövetség legközelebbi ülészakára marad

Genfből jelentik: A háború eseteire biztosítandó pénzügyi támogatás ügyében a főbizottsági jelentés kimondja, hogy csapcsolatot kell létesíteni a pénzügyi támogatásra vonatkozó egyezmény és a leszerelési egyezmény között. Ehhez képest az egyezmény eredeti tervezetét megfelelő rendelkezéssel egészítették ki, amely kimondja, hogy

az egyezmény csak akkor lép életbe, ha előzetesen már hatályba léptették a leszerelésre vonatkozó általános egyezményt.

A tárgyalás során felmerült ellentét és a nagy számban előterjesztett módosító javaslatok nyilván-

valóvá tették, hogy

a közgyűlés mostani ülészakáján nem sikerülhet az egyezmény végleges elfogadása.

Az egyszerű elhalasztás helyett — ami aligha szolgálja a célt — a főbizottság azt ajánlja, hogy kérjék fel a döntőbíráskodási és biztonsági kérdésekről tárgyaló albizottságot, az egyezménytervezet megvizsgálására. A végleges szöveget, amelynek kidolgozásába a pénzügyi bizottságot is belevonják vagy külön diplomáciai értekezlet vagy pedig — legkésőbb — a legközelebbi közgyűlés elé terjesztik és azon fogják végleg letárgyalni.

A német nacionalisták titkos tárgyalásokat folytattak Franciaországgal gazdasági és katonai szövetségről

Szenzációs leleplezések a szélsőjobboldali szervezetek külpolitikai orientációjáról

Berlinből jelentik: Óriási feltűnést keltett német politikai körökben a *Nationalliberale Korrespondenz* leleplezése, amely szerint

Klönne német nemzeti képviselő a német hivatalos körök tudta nélkül francia katonai követtel és politikusokkal német-francia katonai szövetségről tárgyalt.

A könyvatos szerint német nacionalista részről Párisban sokkal messzebbmenő és veszélyesebb ajánlatot tettek, mint amilyen a Huggenberg által támadott megegyezési politika. A könyvatos szerint

a német nacionalista képviselők a megbeszéléseket 1927-ben és 1929-ban Berlinben, majd Párisban folytatták magasrangú francia tisz-

tekkal és francia jobboldali politikusokkal.

A *Nationalliberale Korrespondenz* leleplezését kiegészíti a *Der Jungdeutsche* című lap, amely szerint a Stahlhelm-szervezet francia politikusokkal tárgyalásokat folytatott.

A lap a Stahlhelmhez és Huggenberg titkos tanácsoshoz a német nacionalista vezérhez kérdéseket intéz arra nézve, hogy igaz-e, hogy

Meden, a Stahlhelm külpolitikus Reichberg Arnold német nacionalista nagyiparos lakásán tárgyalásokat folytatott Poincaré megbízottjával, Paul Renaud képviselővel

és ezen a tárgyaláson jelen volt Huggenberg képviselője, dr. Kriegg, a *Nachtausgabe* szerkesztője. Igaz-e — kérdi a lap — hogy

Huggenberg és a Stahlhelm-szervezet megbízottja kijelentette Poincaré megbízottjának, hogy Reichbergnek a német-francia gazdasági és katonai szövetségre vonatkozó programja egyezik a Stahlhelm és a német nacionalisták külpolitikai programjával.

Végül megkérdi a lap, igaz-e, hogy Dippe tábornok a nyáron Párisban tartózkodott, hogy a Reichberg-féle feltételek alapján a Franciaországgal való szövetség érdekében érintkezést keressen.

A Graf Zeppelin ősszel nem repül Amerikába

A Zeppelin művek új léghajója csak egy év múlva készül el

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin-művek vezetősége elvitte a léghajó őszi amerikai utjának tervét. A Graf Zeppelinnel Németországban és a szomszédos államokban kell előbb több repülést elvégeznie, mert ezekre az utakra már elfogytak a jegyek. Számításba vették azonkívül egy déleuropai utat is a Földközi tenger partvidékén. A Zeppelin-művek a léghajóval több iskolarepülést is akarnak végeztetni, hogy jövőre képzett pótszemélyzete is legyen a léghajónak.

A Zeppelin-művek új léghajója, amely jóval nagyobb lesz, mint a Graf Zeppelin, csak jövő őszre készül el.

Japán meghívás a tengerészeti leszerelés megbeszélésére

Diplomaták fiait és leányait rendelik Washingtonba Miss Macdonald fogadtatására

Londonból jelentik: A Reuter iroda tókiói jelentése szerint az angol-japán előzetes tengeri megbeszélések hírérdig ugyan még nem erősítették meg, de hivatalosan beismerték, hogy Matsuidarg londoni japán nagykövet utasításokat kért, amelyeket szombaton el is küldtek. Hivatalos körök nem nyilatkoznak ezekről az utasításokról, de jólinformált helyen azt hiszik, hogy ezek az angol meghívásról szólnak. Ezekben az utasításokban Japán állítólag a Dawes-féle megbeszélésekről alkotott véleményét fejezi ki, aminek részleteit Matsuidara közölni fogja a Downing-Streettel.

Washingtoni hírek szerint Sir Esmo Howard nagykövet fiait, a huszonnégy éves Ferencet és a husz éves Edmondot már Washingtonba rendelték, hogy Miss Ishbel Macdonald rendelkezésére álljanak. A washingtoni diplomáciai testület fiatalabb családtagjai közül Antoinette de Ligne hercegnőt, a belga nagykövet leányát, továbbá René Claude francia nagykövet és Prohnik osztrák követ leányát szemelték ki Macdonald kisaszszony társnőül.

Hajsza a diptichontolvaj után

A párisi rendőrség jelentése a nyomozásról

Zagreből jelntik: A zagrebi rendőrség vasárnap hosszabb értesítést kapott a párisi rendőrségtől Pyelik Inna Mirkó párisi tartózkodásáról. A párisi rendőrség egyben hivatalosan megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Párisban letartóztatták a súlyosan megvádolt álgroft.

A párisi rendőrség a jelentésben közli, hogy Pyelik Inna Mirkó legutóbb a Montparnasson lakott egy szállodában egy görög félvilági nővel. E hó elején az álgrof találkozott egyik ismerősével Párisban és azt mondotta, hogy a Hotel Beau Sejourban lakik és ha akar vele beszélni, jöjjön el néhány napon belül, mert elutazik. Arra a kérdésre, hogy hová utazik, Pyelik Inna kijelentette, hogy Braziliába megy s már meg is van az utlevele és a vizuma. A rendőrség további jelentéséből kiténik, hogy Maratovic alias Pyelik ismerőse szeptember 9-ikén meg akarta látogatni szállodabeli lakásán, de a szálló portása kijelentette, hogy a gróf néhány nappal ezelőtt elutazott. A portás közölte azt is, hogy magával vitt egy huszonötezer frank értékű képet, amelyet egy párisi műkereskedő kisebb kölcsönért elzálogosított nála. A párisi rendőrség megállapította, hogy azt az arany kardmarkolatot, amelyet Pyelik egy zagrebi vésnökkel csináltatott százezer dinárért, Párisban egymillió frankért akarta eladni. Százezer frankot már igért neki egy műkereskedő, de ő annyira nem akarta odaadni. A párisi rendőrség nyomozási adatai szerint Pyelik az utóbbi időben igen szerényen élt. Egyeseknek azt mondta, hogy egy jugoszlávial bányaüzembe fektette vagyonát, másoknak azt, hogy műkincseket vásárolt összes pénzéért és Braziliába megy műkereskedést nyitni. A párisi rendőrség szerint az álgroftot is sokszor becsapták és értéktelen holmikat adtak el neki drága pénzen műkincsek gyanánt. A jugoszláv követésén Pyelik április 15-én volt utoljára és Angliába szülő vizumot kért.

Pyelik az utóbbi időben — mint a szálloda portásnője mondta a párisi rendőrségen, — naponta megvásárolta az összes zagrebi újságokat és a rendőrség Pyelik lakásán talált is egy Jutarnij Listet, amelyben hosszabb tudósításban számolt be a diptichon lopásról, de még nem említ Pyeliket, mint gyanúsítottat. Érdekes, hogy Pyeliket elutazása előtti délelőtt egy detektív kereste fel a lakásán, de miután nem találta otthon, idézést hagyott ott, hogy másnap jelenjen meg a rendőrségen. Mint kitént, egy jelentéktelen ügyben idézték meg Pyeliket. Pyelik, aki akkor már tudott a diptichon lopás leleplezéséről, nem mert elmenni a rendőrségre, mert félt, hogy letartóztatják, hanem 8-ika és 9-ike közötti éjszaka eltávozott a szállodából és ismeretlen helyre költözött. Éjszaka összecsomagolta holmiját és három autón szállította ki a pályaudvarra.

Borzalmas rablógyilkosság Szarajevóban

A gyilkosok megölték egy tizenkétéves kislit, aki szembeszállt velük

Szarajevóból jelentik: Borzalmas rablógyilkosság történt pénteken késő este Szarajevó Pasinobrdó nevű külvárosában. Két katona behatolt Andjies Szimlja özvegyasszony kocsijába, bajonettel agyonstúrták az asszony tizenkétéves kislit, majd magukhoz vették a helyiségbe talált száz dinárt és vissza akartak térni a laktanyába. Itt azonban nyomban letartóztatták őket.

Andjies Szimlja, akinek a Pasinobrdón van kis vendéglője, kislival együtt a kocsimahelyiség mögötti szobácskában lakott. Pénteken este féltizeneg tájban Gyurics Péro káplár és Inholics Bajram katonája a szoba nyitvahagyott udvari ablakán keresztül beugrottak és bajonettel a kezükben beléptek a kocsimahelyiségbe, ahol az özvegyasszony Boskó nevű tizenkétéves kislival éppen lefekvéshez készülődött.

A katonák pénzt követeltek az asszonytól, aki azonban kijelentette, hogy nincsen pénze. A látogatók ekkor fenyegetőleg léptek fel az asszonnyal szemben rátámadtak és ütegelni kezdték, úgyhogy az özvegy pár pillanat múlva eszméletlenül rogyott a földre.

Amikor a kis Boskó látta, hogy édesanyja a földre zuhan, vad dühvel vetette rá magát az elöl álló Inholics Bajramra. A bestiális ember lefejtette magáról a gyenge gyermekkezeket, földre teperte a vézna kislit és bajonettjével többször mellbeszurta. A kis Boskó nyomban szörnyethalt.

A rablógyilkosok ezután átkutatták a kocsma minden butoradaraját, majd a szobába mentek át s itt is felforgatták az egész berendezést, azonban mindössze száz dinárt találtak az egyik fiókban. A pénzt magukhoz vették és eltávoztak. Amikor a Kralj Alekszandar laktanya kapuján be akartak menni, az őrtálló katonának feltűnt, hogy a káplár és a közlegény egyenruhája tele van friss vérfoltokkal. Feltartóztatta őket, majd jelentést tett az ügyeletes tisztnek, aki Inholicsot és Gyuricsot nyomban kihallgatta.

A két katona a kihallgatás scrán eljuttatásukba keveredett, majd mindketten megtörttek és töredelmesen bevallották a szörnyű bűntényt.

A bestiális gyilkosságról értesítették a csendőrséget is, ahonnan hivatalos bizottság szállt ki a Pasinobrdón levő kis kocsmába. A helyiség rettenetes látványt nyújtott. A kocsmából a lakószobába vezető ajtó előtt hevert a tizenkétéves Anglics Boskó holtteste. A hulla körül nagy töcsében állt a vér. A szerencsétlen gyermek kihűlt kezében görcsösen szorongatta gyilkosa zubbonyának egyik gombját, amelyet a dulakodás közben szakított le. A berendezési tárgyak úgy a kocsmában, mint a szobában egymás hegyénhátán heverték és a kislit holttestétől pár méternyire feküdt a még mindig eszméletlen özvegy.

Az asszonyt beszállították a kórházba, ahol azonban még mindig nem tért magához. A súlyos idegrázkódás annyira megviselte, hogy állapotát az orvosok aggasztónak tartják.

A tragédiát még borzalmasabbá teszi az a körülmény, hogy Angyics Szimlja férjét egy évvel ezelőtt szintén meggyilkolták a pasinobrdó kis kocsmában.

A borzalmas bűntény ügyében a hatóságok nagy erővel folytatják a nyomozást. A rablógyilkosokat letartóztatták és megvasalva szállították a katonai fogházba.

A francia jobboldal támadásra készül a Briand-kormány ellen a Rajnavidék időelőtti kiürítése miatt

Heves vita várható a francia parlament őszi ülészakán a kormány hágai magatartása miatt

Párisból jelentik: A jobboldali francia politikusok körében még mindig nem nyugodtak bele abba, hogy a Rajnavidék kiürítését megkezdték, mert nacionalista körökben biztosra vették, hogy a Rajnavidék megszállását még a békeszerződésekben megállapított időn túl is meg lehet majd hosszabbítani.

Mandel képviselő, aki Tardieux belügyminiszterrel együtt a versaillesi béketárgyalásokon Clemenceau egyik legmeghittőbb munkatársa volt, levelet intézett Briand miniszterelnökhöz, amelyben bejelenté, hogy

a parlament összehívása után nyomban Interpellációt fog beterjeszteni a Rajnavidék kiürítéséről és követelni fogja, hogy Briand tárja fel a parlament előtt azokat az okokat, amelyeknek alapján a kormány beleegyezett a Rajnavidék időelőtti kiürítésébe és ugyanakkor belement abba, hogy ismét megcsönkítsák Franciaországnak Németországgal szemben fennálló jóvátételi igényeit.

A levél alapján valószínű, hogy a Briand-kormány a parlament őszi ülészakán a leghevesebb támadásoknak lesz kitéve hágai magatartása miatt.

Maniu nagy beszéde a felforgató törekvések ellen

A román miniszterelnök demokratikus hitvallása

Bukarestből jelentik: Maniu miniszterelnök szombaton este egy lakomán beszédet mondott Románia jelenlegi helyzetéről. Azzal kezdte, hogy a nemzeti parasztpárt már több mint tíz hónap óta van kormányon és ez is bizonyítja, hogy Románia a demokrácia útján fejlődik.

— Egyetlen alkalmat sem szabad elszalasztanunk annak bizonyítására, hogy a nemzeti demokrácia Románia számára feltétlen szükség, mert csak így haladhat az ország — mondotta azután Maniu miniszterelnök — és a demokrácia eszméjét kifelé és befelé egyaránt kell védelmeznünk kommunisták és minden

államfelforgató elemek ellen. Kommunista tendenciák alatt értem azoknak a törekvéseit, akik komolytalanul és felelősség nélkül diktatúrát emlegetnek vagy az állam területi épsége ellen törnek. Minden erőnkkel szembe fogunk szállani azokkal, akik akár szóban, akár írásban vagy tettekkel mint irredentisták vagy kommunisták meg akarják bontani az államrendet. Azoknak, akik a diktatúrát hirdetik — fejezte be Maniu beszédét — azt feleljük, hogy ilyen akciót sohasem fogunk tűrni. Ameddig királyunk kiskora, nem lehet módosítani a román alkotmányt, amely a demokrácia talapzatán épült fel.

Emberevésből él a nép két kínai tartományban

Egész városok pusztulnak el az éhínség miatt

Pekingből jelentik: Az éhségsújtotta kínai tartományok nemzetközi segélybizottsága Simpson amerikai misszionárius jelentését közli, aki most tért vissza az éhínségtől legjobban sújtott két kínai tartományból, Sanziból és Kansuból. A jelentés szerint Kansu tartományban már

négy év óta egy csepp eső sem esett.

A lakosság táplálék híján kannibalizmusra vetemedett és egész városok pusztulnak el emberevés miatt.

Anting kansui város lakossága négy év alatt 60.000-ről 3000-re csökkent. A nagy nyomort súlyosítja az a körülmény is, hogy

Feng tábornok csapatai minden még fellelhető élelmiszert rekvirálnak, úgyhogy a lakosság számára semmi sem marad.

Az idel termést teljes egészében lefoglalta a katonaság. Simpson véleménye szerint az éhségsújtotta lakosságon most már csak repülőgépekkel lehet segíteni. Ha nem küldenek rövid időn belül repülőgépen élelmiszereket a két tartományba, akkor

Sanzi és Kansu rövidesen teljesen elnéptelenedik.

A nankingi kormány hárommillió dolláros kölcsönt bocsátott ki az éhező lakosság segélyezésére, erre a kölcsönre azonban eddig csak 53.000 dollárt jegyeztek.

Banditák borzalmas vérfürdőt rendeztek egy paplakban

Meggyilkolták a lelkészt, a leányát és azután kifosztották a parochiát

Munkácsról jelentik: A lengyel határ menti falvak népet borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban. Szombat éjjel bezörgöttek a Tichanya-Duklaszoros mellett galíciai község plébániájára. Janosisin görögkatolikus lelkész azt hitte, hogy valamelyik hívője jött le, hogy haldoklóhoz hívja. Minden gyanakodás nélkül nyitott ajtót, de már a következő pillanatban rémülten látta, hogy sötét alakok állnak a küszöbön és tegyvercsövek szegeződnek a mellének. A

banditák fenyegető hangon szólították fel, hogy adja át minden pénzét és értékeit, különben családjával együtt kiirtják.

A pap nem volt hatlandó eleget tenni a felszólításnak és szembeszállt támadóival. A nagy lármára felébredt a lelkész felesége és tizenhétéves leánya, akik a rablók lábai elé vetették magukat és úgy könyörögtek, hogy ne bántsák a lelkészt. A banditák erre mindhármukat egy kis kamrába csukták és ami-

kor már biztonságban érezték magukat, hozzáláttak a ház kirablásához.

A lelkescsalád ezalatt megpróbált kiutat keresni a kamrából, hogy értesíthessék a csendőroket és segítséget hozzanak. Csupán egy szűk szelvényükön át vezetett ut a szabadba. A lelkes felesége nagynehezen átjutott a szelvényükön és a faluba szaladt segítségért. A rablók ezalatt felforgatták az egész házat, de a remélt nagy zsákmány nem került a kezükbe. Erre ismét elővették a papot, hogy megkínózzák és így vegye ki belőle, hová rejtette értékeit. Midőn a kamrába léptek, meglepetéssel látták, hogy a három fegyver között csak kettő van benn és ugyanekkor a ház elé állított ör is azzal rohant be, hogy a faluból felfegyverzett emberek tartanak a lelkesek elé. A rablók bosszúból a lelkeset ledyá személtárára agyonlőtték. A leány dermedten nézte végig apja kivégzését, azután ráeszmélt a szörnyűsége és kétségbeesésében a rablókra vetette magát. Az egyenlőtlen küzdelem nagyon rövid ideig tartott. Az egyik bandita golyója átütötte a leány szívét s most már két holttest hevert egymás mellett. A banditák azután sietve elmenekültek.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított közrekerítésük érdekében.

SZÍNHÁZ

Az ország legrégebb szintársulatának ujjaszervezése

Vasziljevics Zsarkó, a noviszadi szintársulat új igazgatója nyilatkozik a társulat programjáról és feladatairól

Az ország legrégebb szintársulatát, a noviszadi szerb színházgyeület szintársulatát, ujjaszervezték. A szintársulat élére új szinagazgató került: Vasziljevics Zsarkó, az ismert és rokonszenves szinpadai író és költő személyében. Ez már biztosítékot jelent, hogy az ország legrégebb szintársulata ismét visszazserzi azt a díszes pozíciót, amely ennek a művészi együttesnek a multban annyi megbecsülést vívott ki. Vasziljevics Zsarkó most első ízben működik mint szinagazgató, de nem új ember a színházi életben. Számos szinpadai terméke műsoron szerepel, mint rendező is jó nevet vívott ki, őspatricius színészcsalád sarja, gyermekkorra óta össze van forrva a szinpadal.

Ezek után érthető, hogy a színházbajró közönség fokozott igényeket támaszt az új rezsimmel szemben és ezért megkérdeztük magától Vasziljevics Zsarkót, hogy milyen programot tűzött maga elé, amikor az igazgatói állását elvállalta.

— Az ujonnan megszervezett szintársulat — mondotta Vasziljevics Zsarkó — néhány nappal ezelőtt jött össze és nyomban megkezdettük a próbákat, mert már október elsején be akarunk mutatkozni a színházgyeület székhelyén Noviszadon. Ez a alkalommal Nusics Branislávnak, a kiváló írónak legújabb szinpadai művét: »A miniszterné« című vígjátékot akarjuk megnyitni előadásul bemutatni. A megnyitói előadásra maga az illusztris szerző is eljön és ő fogja darabjának noviszadi premierjét bekonferálni. A címszerepet a beogradi bemutató főszereplője: Stokics Zsanka asszony, a jeles művésznő, aki ezt a szerepet a beogradi bemutatón, a sajtó és a közönség nagy elismerése mellett, teljes sikerrel játszotta. Próbákat tartunk még egy másik Nusics darabából: »A gyanus alak« — Szumnyjvo liceuma — vígjátékából.

— A három estére tervezett noviszadi bemutatón megkezdjük védői turnéunkat, mely ezidén kizárólag a bácskai helységekre fog kiterjedni. Senta, Stari-baceci, Szrbobran, Csurg, Szabaljón tartunk előadást.

— Vissza akarom állítani a szintársulat régi nimbuzát, amely a háború előtt meg volt. A noviszadi szintársulat az ország legrégebb szintársulata és programjának fontos tényezője volt, hogy bejárja a kisebb helységeket is és lehetővé teszi, hogy azoknak lakossága is művészi színvonalú előadásokat élvezhessen. Ezt különösen úgy akarja elérni, hogy műsorába minél több népszínművet iktat be és emellett a történelmi színműveket is ápolja.

— Személyemet illetően csak annyit jegyzek meg, hogy nem vagyok új ember a színháznál. Gyermekkoromban édes apámmal, Vasziljevics Kosával és édes anyámmal, Danicával, akik negyven évig elismert művészek voltak a noviszadi szintársulatnak, bejártam mindazokat a helyeket, ahova a szintársulat most el fog menni és így ismerem nemesak magát a közönséget, de annak ízlését és kívánságait is. Bizom abban, hogy ennek a közönségnek segítségével sikerül a régi szintársulati nimbuzt újra feltámasztanom.

— Jövő év januárjában és februárjában Noviszadon fogunk játszani, azután elmegyünk a Bánáthba, ahol az évad végéig akarunk játszani. A társulat jó erőkből van összeállítva, felkészítettük tehetséges új tagokkal, úgyhogy a társulat meg fogja a művészi és dramaturgiai feladatokat oldani. Teljesen új diszleteket és új jelmezeket készítettünk, melyek különösen a történelmi és romantikus műsorban váltak szükségessé.

— Meg akarnám még említeni azt az igazán nagy

didozatkészséget, amelyet a noviszadi kereskedők tanúsítottak a szintársulattal szemben, amikor a diszlete előállítására és a jelmezek és a ruházat létesítésére bőkezű adományokat juttattak. Ezzel már örvendetes jelét adták annak, hogy a közönségből nem halt ki a hagyományos szeretet a színház iránt.

HIREK

— **Öfelsége a király Dedinyén.** Beogradból jelenti az Avala: Öfelsége Alekzandar király Dimitrijevićs Aca udvari marsall kíséretében a vasárnap délelőttöt Dedinyén töltötte, majd délben visszatért a fővárosba.

— **Demetrovics Juraj kereskedelmi miniszter** Zagrebban. Zagreből jelenti az Avala: Demetrovics Juraj dr. kereskedelem és iparügyi miniszter Zagrebba érkezett.

— **Uzunovics Nikola miniszter** visszaérkezett Beogradba. Beogradból jelenti az Avala: Uzunovics Nikola tárcanélküli miniszter, aki szombaton résztvett a kormány képviselőiben a boszanszakkarpai Péter király szobor leleplezésén, vasárnap visszaérkezett Beogradba.

— **Dimitrije patriárka** Noviszadon. Noviszadról jelenti: Dimitrije patriárka vasárnap délután négy óraker autón Szremszkkarlovcevről Noviszadra érkezett. A patriárka megérkezése után a püspöki lakba ment, ahol Irinej püspök távollétében Davidovics Damaszkijn protodiakon üdvözölte. A patriárka ezután a görögkeleti székesegyházba ment, ahol megülte a nagy számban megjelent híveket, majd este hat óraker autón visszatért Szremszkkarlovceira.

— **Elhalasztották a keleti jóvátételi kérdést tárgyaló Bizottság ülését.** Párisból jelenti: A Young-tervezet alapján kiküldött bizottság, amely a keleti jóvátételi kérdést fogja rendezni, nem tartotta meg ülését, hanem az üléseket a jövő hét végéig elnapolták.

— **Román orvosok Jugoszláviában.** Szombaton éjszaka huszonegy románai orvosból álló kirándulócsoporthoz érkezett Jugoszláviába. A román orvosok Szuboticán keresztül Zagrebba utaztak, ahol vasárnap megtekintették az egészségügyi intézményeket és hét-főn Dalmáciába utaznak.

— **A Népszövetség egészségügyi ligájának kiküldöttje** Zagrebban. Zagreből jelenti az Avala: Dr. Nataraden, a Népszövetség egészségügyi ligájának kiküldöttje, Zagrebba érkezett, ahol három napig fog tartózkodni. Dr. Nataraden megtekintti a zagrebi egészségügyi intézményeket, majd a fővárosba utazik és beutazza az egész országot is, hogy az egészségügyi viszonyokat megismerje.

— **Zürich lesz a nemzetközi bank székhelye.** Párisból jelenti: A Petit Parisien írja: Tekintettel arra, hogy a nemzetközi bank székhelye minden valószínűség szerint Svájcban, Zürichben lesz, a norvég bizottság visszavonja azt a javaslatát, amelyet arra nézve tett, hogy a nemzetközi bank és a népszövetség között hozzanak létre összefüggést. Az angol bizottság utasítást kapott kormányától, hogy a javaslat ellen szavazzon, ha tárgyalására sor kerül. A Petit Parisien úgy tudja, hogy valamenyvi kezvelemmel érdekeltek állam meghiúsítja szintén a javaslat ellen szavaz.

— **Spanyol kikiáltás Ekenennek.** Madridból jelenti: A spanyol kormány dr. Ekenennek, a Graf Zeppelin parancsnokának a »Non plus ultra« érdemrendet adományozta, amely a repülők részére rendszeresített legmagasabb kitüntetés.

— **Parker Gilbert jóvátételi főbiztos autószerencsétlenségére.** Newyorkból jelenti: Montzarmalen mellett Parker Gilbert jóvátételi főbiztos, aki a hét végén érkezett vissza Európából, súlyos autószerencsétlenségére érte. Parker Gilbert autója felborult, a jóvátételi főbiztos kizuhant, egyik karját eltörte és több zúzódást szenvedett.

— **Tubusok vezet a reggalkaszlatinai sakkturnán.** Zagreből jelenti: A reggalkaszlatinai nemzetközi sakkturna harmadik fordulóján a következő eredmények voltak: Canal győzött Rozsics ellen. Maróczy—Grünfeld remis, Rubinstein Geiger ellen, König Singer ellen, Hirsh—Takács remis, Femis Hönlinger ellen, Flor Przepiorka ellen, míg a Brinckmann—Jovanovics játszmát 65 lépés után félbeszakították. A verseny állása a harmadik forduló után: Rubinstein 2½, Flor, Takács 2, Canal, König, Femis 1½, Grünfeld 1½, Maróczy, Pirc, Przepiorka, Geiger 1, Jovanovics ½, Hönlinger, Singer ¼, Brinckmann, Rozsics 0.

— **Tűz egy szlovéniai házban.** Osziyekről jelenti: Pénteken tűz ütött ki a szlovéniai Gorjani község főuccáján. Scherer József kereskedő raktárában nagymennyiségű papiranyag lobbant lángra és a tűz csakhamar átterjedt a kereskedő lakóházára is. A kivonult tűzoltóságnak hosszas megfeszített munka után sikerült a lángokat ellojtan, addig azonban a raktárhelyiség a benne felhalmozott nagymennyiségű áruval, továbbá a lakóház egy része teljesen leégett. A tűzet valószínűleg Scherer kiskorú gyermekei okozták, akik a gyúlékony anyagokkal telt raktárban gyufával játszottak.

— **Felszentelték a Vöröskereszt szarajevói székházát.** Szarajevóból jelenti az Avala: Vasárnap délelőtt nagy ünnepek keretében szentelték fel a Vöröskereszt szarajevói székházát. Az ünnepeken a királyi Öfelséget Jovanovics Jován tábornok képviselte, míg a kormány nevében Nikolics Milán tartományi főispán jelent meg. Délelőtt tíz óraker a város háza előtt nagy felvonulás volt, amelyben az egyesületek kiküldöttjei vettek részt. A székházavatásnál dr. Pavicevics Ivica üdvözölte Jovanovics Jován tábornokot, mint Öfelsége képviselőjét, aki azután rövid beszédben köszönte meg a meleg és önépélyes fogadtatást. Több beszéd hangzott még el, majd a város polgármestere disztribúciót adott a vendégek tiszteletére.

— **Az árokba hullt egy kisfiú.** Osziyekről jelenti: Dronje szlovéniai községben Knezsevics József kétéves kisfiú a téglatelep udvarán játszadozott. A kisgyermek játék közben belezuhant az udvaron végig húzó árokba és mielőtt a szerencsétlenséget észrevették volna, megfulladt.

— **Aggasztó a párisi hercegek állapota.** Párisból jelenti: A nagybeteg Dubois párisi hercegek állapotaiban vasárnap némi javulás állt be, de állapota változatlanul aggasztó.

— **Meghalt Reich Koppel, a budapesti ortodox zsidó hitközség főrabija.** Budapestről jelenti: Vasárnap reggel meghalt Reich Koppel, a budapesti ortodox zsidó hitközség főrabija és a felsőház tagja. A kilencvenkétéves főpap tüdőgyulladásban halt meg. Reich Koppel a nyitrai megyei Verbón született híres rabbi családból és 1860-ban az ószombati zsidó hitközség rabija lett. 1890-ben került Budapestre, amikor az ortodox hitközség főrabijává választották. A magyar felsőház megalakulásakor az ortodox hitközségnek ektoralis választották meg felsőházi taggá és a felsőház megnyitói ülésén neki kellett volna a koronási tisztelet botlóni, betegeskedése miatt azonban nem jelenhetett meg az első ülésen. Reich Koppel, aki hetven éven keresztül töltötte be papi hivatását, hétfőn temetik el.

— **Két baleset a beogradi motorkerékpárversenyen.** Beogradból jelenti: Vasárnap tartották meg a Beograd—Kragujevaci motorkerékpárversenyt. A versenyen két kisebb baleset történt. Egy Pinter nevű versenyző rosszul lett menet közben, de észrevették és csak kisebb zúzódásokat szenvedett. Mijatovics Aca gépjét előlta egy tehén és szemben vele egy autó jött, amelyet ki akart kerülni, de olyan gyorsan fordult, hogy egy híd korlátjához ütdött. Mijatovics a fején súlyos zúzódásokat szenvedett és eszméletlenül esett össze, mire Mladenovicsba szállították, ahol első segélyben részesítették. Mijatovics itt újból motorkerékpárjára ült és azon tért vissza Beogradba. A versenyen egyébként három kategória indult. Az első kategóriában Radosavljevics Milán futott be elsőnek 11 óra 37 perc alatt, a második kategóriában Micsics Bora 12 óra 10 perc alatt, a harmadik kategóriában első lett Telerin Lajos 11 óra perc 49 perc alatt.

— **Befejeződött a noviszadi állatorvosi kongresszus.** Noviszadról jelenti: Vasárnap délelőtt kilenc óraker folytatták az állatorvosok kongresszusát dr. Kondics Kosza elnökletével. Az ülés megnyitása után határozati javaslatot fogadtak le, amelyben kéri a földművelésügyi minisztert, hogy a minisztérium állatorvosi egészségügyi osztályának élére szakképzett állatorvos nevezzen ki, tekintettel arra, hogy az állattenyésztés az országban azért nem mutat kielégítő eredményt, mert az állategészségügyi osztály élén nem szakképzett állatorvos van. A javaslat előadása után a kongresszus résztvevői átmentek az Odeon-mozgóba, ahol dr. Hempt Adolf, a noviszadi bakteriologiai intézet igazgatója a veszélyesség elleni oltásról tartott érdekes előadást vetített képekkel. Az előadás után visszatértek a kongresszus üléstermébe, ahol megválasztották az új vezetőséget. Elnök lett dr. Kondics Kosza, alelnökök dr. Schiebert Simon és Ceth Milutin. A választmány tagjai dr. Plazsaj Sztépan zagrebi egyetemi tanár, Popovics Aleksza, Pavlovics Voja, dr. Milosevics Ilija, dr. Vukovics Antonije, dr. Pozojics Dragutin, Mitrovics Milán, dr. Mladenovics Ljubomir, Mundrai Ferenc, Korosec Antun, Simonovics Franja, dr. Zsutics Radován, dr. Hribár Lipót, dr. Koszanovics Gyorgye, dr. Kardos Sebestyén és Jézsis József. A felügyelőbizottság tagjai lettek Angyelkovic Milutin, Szávic Péter és Rohr József. A kongresszus részvevői hétfőn kirándulást tesznek Boosinba és a krusédoli kolostorhoz.

— **Öngyilkos lett egy színész a »Friederike« prágai előadásán.** Prágából jelenti: A prágai Neues Deutsches Theaterben három revolverlövés dördült el Lehár Ferenc Friederike című operettjének péntek esti előadásán. A dörrenések a földszinti folyosóról hangzottak el és a színházban, amelynek közönsége Lehár műsorkáját hallgatta, nagy pánikot okozott. Megállapították, hogy a revolverlövéseket a földszint női mosdóhelyiségében adták le. A színház orvosa rohant a helyszínre és egy ájultan fekvő nőt látott a földön. A nő, aki elsősegélyben szenvedett sérüléseket, maga süttette el a revolvert. Két golyó a falba furdott, a harmadik visszapattant a falról és ez hatolt a combjába. Irataiból megállapították, hogy Genoveva Kwopil a neve, harminchétféves színész. Amikor magához tért, elmondta, hogy szerencsétlen szerelme miatt lett öngyilkos.

SPORT

Bácska—Ferrum 3:1 (1:8)

Bajnoki. Bíró: Padjen. A Bácska bemutatkozását nagy érdeklődés előzte meg, a közönséget azonban nagy csalódás érte, amennyiben a Bácska új felállásában sem mutatott többet, mint az elmúlt szezonban. Ugyanígy gyengén szerepelt a Ferrum is, legnagyobb részét egyenrangú ellenfélként küzdött, de a kapuk előtt a Bácska veszélyesebb volt és így a győzelmet is megérdemelten szerezte meg.

A mérkőzés első perceiben erős Bácska akciók veszélyeztették a Ferrum kapuját és az egyik ilyen akció során tizenegyesből megszületett a vezető gól, amelyet Poljácovics értékesített. A gól után hullámzó mezőnyjáték következett, amelyben Bogdan durva játékkal tünt ki, mire a bíró kiállította. A Ferrum tíz emberrel is fenn tudta tartani a Bácska-támadásokat és időnként frontba is került. Sztójánovics lövését Virág csak nehezen tudta parázni, a labda kornertá pattant. A következő percben a Ferrum ellen ítélték kornert, majd az első félidő mezőnyjátékkal ért véget.

A második félidőben a Ferrum erőstett és mintegy negyedóránál fölényben volt. A 17. percben a Bácska csatársora áttörte a Ferrum védelmét, a kapu előtt kavargás keletkezett, az egyik védőjátékos kézzel érintette a labdát, mire a bíró tizenegyeset ítélt. A tizenegyesből Poljácovics a második gólt lőtte. A górra a Ferrum vehemens támadásával válaszolt, előbb kornert ért el, majd Sztójánovics lövését Virág csak kiűtéssel tudta védeni, a labda ismét Sztójánovics elé pattant, aki védhetetlenül a hálóba vágta. Erős küzdelem fejlődött ki, a Ferrum mindenáron egyenlítésre törekedett, ez azonban nem sikerült neki, sőt a Bácska újabb góllal, amelyet Defressvill lőtt, behiztosította győzelmét. Ezután a játék ellanyhult és eredményt egyik fél sem tud elérni.

A győztes csapatból a csatársor mutatott a legtöbbet, míg a védelem nem állt biztosan a helyén. A Ferrum csapatából Sztójánovics és Evetovics tüntek ki. A bíró sok hibát csinált.

SzAND—ZsAK 4:0 (2:0)

Bajnoki. Bíró: Kujundzsics. A SzAND a múlt vasárnapi veresége után minden erejével belefekküdt a játékba, nehogy újabb meglepetés érje, de ezáltal nem volt szüksége nagyobb megerőltetésre, a ZsAK bármennyire szívesen védekezett is, nem kerülhette el a vereséget. A játék mindvégig erős, izgalmas volt, a szépséget azonban nélkülözte.

A mérkőzés megkezdése után a ZsAK részéről indult el az első akció, majd a kezdeményezést a SzAND vette át és a tizedik percben Gabrics fejes góljá megszerelte a bajnokcsapat számára a vezetést. Közvetlenül a gól pillanatában az egyik játékos úgy nekiesett a kapufélának, hogy a kapu összedőlt és mintegy tíz percig kellett várni, míg ismét felállították. A gól után további SzAND-támadások következtek, a tizenhataladik percben Inotay könnyen lefutott, beadása Rajcskovics-hoz került, aki a labdát áttolta Kovácsnak és Kovács lapos lövése védhetetlenül a hálóba repült. A második górra sorozatos vasutas támadások következtek, három kornert ért el, de egyikből sem tudtak gólt szerezni.

A második félidőben a ZsAK még mintegy husz percig volt frontban, de azután összeroppan és már

csak védekezésre szorítkozott. Ez alatt a husz perc alatt sűrűn forgott veszélyben a SzAND-kapu és bár Ambrus kapus meglehetősen bizonytalan volt, gól mégsem esett. Egy erős támadás büntetőt eredményezett, amellyel kapcsolatban Kovácsot kiállították. A 21. percben Gabricsnak sikerült megszökni a labdával, amelyet átvágott a tisztán álló Inotayhoz, aki védhetetlenül gólt lőtt. A 23. percben kornert a ZsAK ellen, majd a 25. percben volt az egyetlen veszélyes gólhelyzet a SzAND kapuja előtt, de az ideges csatárok egy lépésről kapufának lötték a labdát, amely azután kitért a mezőnyre. A 35. percben Gabricsnak még egy lefutása sikerült és ez a lefutás gólt is eredményezett. A hátralévő percekben a SzAND tovább támadott, de újabb eredményt nem tudott elérni.

Egyik csapat sem volt jó, a SzAND-ból különösen Horváth gyenge szereplése tünt fel. A halvesor, és a mezőny legjobb embere is, Fischer volt, a védelemben pedig a fiatal Bali elégitte ki. A ZsAK legjobb része a védelem volt, bár a kapus két gólt védhetett volna. A csatársor nehézmozgású emberekből állt és ez egyik oka volt annak, hogy a gólhelyzeteket nem tudták kihasználni. Kuluncsics bíró kitünően bíraskodott.

SZOMBOR

Zsak—Sport 2:0 (2:0)

Bajnoki. A ZsAK meglepően jól játszott és szorozatos támadásokat vezetett a Sport kapuja ellen. A vezetőgólt Vujkovic szerezte meg, mire nagy vasutasfölény alakult ki és a 33. percben Kriksz még egy góllal behiztosította a győzelmet.

A második félidőben a Sport indított néhány szép akciót. Súlyok több lövést adott le, azonban halveszenese kísérette és a lövések elkerülték a hálót. A Sport

látva, hogy nem tud egyenlítani, teljesen megzavarodott, úgyhogy a ZsAK átvehette a kezdeményezést, akcióit azonban nem tudta befejezni. A mérkőzés vasutastámadással ért véget.

A Sportnak a védelme feltűnően gyenge volt, míg a mezőny legjobb emberei Struklics, Kriksz, Vujkovic I. és Vujkovic II. voltak. A Sport csapata általában nagy csalódást keltett.

BEOGRAD

Beograd—Zagreb 5:2 (4:1)

Zagreb az első tíz percet tartalékkapussal játszotta végig, mert Miheldzsics kapus nem jelent meg idejében a pályán. Így azután a beogradi csapat az első kilenc perc alatt három gólt lőtt Zagreb kapujába. A mérkőzés egyébként rendkívül alacsony nívón mozgott.

BECSKEREK

Szoko (Beograd)—Obilics (Beckerek) 4:3 (3:2)

Az Obilics elsőrangú ellenfélnek bizonyult a kitűnő Szokóval szemben, amely kiváló játékot produkált. Az első félidőben az Obilics volt fölényben, később azonban a Szokó egyenlített, sőt gólfölényt szerzett. Az élvezetes játékot nagy közönség nézte végig.

ODZSACI

Odzsaci SC—Vrbaszi SC 0:0. Bajnoki: Az odzsaci csapat jobb volt, de a kapu előtt határozatlanok voltak a csatárok. A VSC-nek különösen a védelme volt elsőrangú. Az odzsaci csapat legjobb embere Hügl és Weisz, a VSC-nek pedig Hilkene I. volt.

OSZIJEK

Olimpia—Szlavonac (Csetin) 3:2 (2:1).
Szlavia—Rastyei S. C. 9:1 (7:1).

Borac—ZsAK kombinált—Vojvodina 3:2 (2:2)

SZTARIBECSEJ

Szoko—Dulcics (Vrbasz) 1:0 (0:0). Bíró: Szege-dinszki. A bajnokl mérkőzést Szokó fölény jellemezte annak ellenére, hogy a hatodik perctől kezdve tíz játékosal küzdött, miután egyik csatárjátékosa súlyosan megsérült. A Szokóból Nagy, Dél, Jelics, a Dulcicsből pedig különösen a kapus volt jó.

NOVISZAD

Juda Makkabi—Oszijeki Gradjanszki 2:0 (0:0). A Juda Makkabi nagyon jó formát árukt el, a mérkőzés csaknem mindvégig az oszijekiek téréfén folyt le, de a védelem nagyszerűen funkcionált. A Juda Makkabiból kiemelkedett Fleischer, Platz, Berger, Majtányi és Mondrovics. Az oszijekiek csapat legjobb embere Nittinger volt. Az első félidő nem hozott eredményt, míg a második félidőben Fleischer beadásából Mondrovics szerezte meg a vezető gólt, majd Rejcsovic tizenegyesből a második gólt rúgta.

NAK—Makodenisz (Szalonki) 3:2 (1:1). A görög csapat játéka nagy csalódást keltett.

Kinizsi (Temesvár)—Beckerek kombinált 5:0 (1:0)

A Kinizsi mindvégig óriási fölényben volt és a beckereki csapat minden erőfeszítése eredménytelennek bizonyult. A Kinizsi szép játéka nagy élvezetet szerezett a nagyszámú közönségnek.

SZEGED

Hungária—Bástya 6:1 (1:1). A vezetőgólt a Bástya szerezte meg, de Hírzer egyenlített. A második félidő 15. percéig még mindig 1:1-re állt a mérkőzés, ekkor Hírzel kézzel a Bástya kapujába ütötte a labdát és a bíró megítélte a gólt. A közönség emiatt úgy felháborodott, hogy a bíró jónak látta lefujni a mérkőzést és elhagyta a pályát. A játékot csak 23 perc múlva folytatták. A Bástya megadta magát, mire a Hungária-csatárok egymásután érték el a gólokat.

BUDAPEST

Ferencváros—III. ker. 8:0 (4:0).

PÉCS

Pécs-Baranya—Kispest 0:0.

KAPOSVÁR

Harhár—Somogy 2:0.

MISKOLC

Attila—Megyer FC 1:0.

SZOMBATHELY

Sabaria—BAK 4:0 (2:0).

A budapesti csapatbajnokságok eredménye. Budapestről jelentik: Vasárnap folytak le a csapatbajnokságok, a következő eredménnyel: 4×1500 m. staféta: 1. MAC 17 p. 22 mp. 2. MTK, 3. UTE, 4×100 m. staféta: 1. BBTE 43.7 p. 2. MAC, 3. MAF. 4×100 m. ifj. staféta: 1. BBTE 45.2 p. 2. MTK, 3. FTC. 4×1000 ifj.: 1. MAC 11.34.4 p. 2. FTC, 3. BBTE. 4×400: 1. BBTE 3.26.6 p. 2. MAC, 3. MAF. 4×400 ifj.: 1. MAC 3.41.6 p. 2. MAC, 3. FTC. 5000 méteres öttös csapatverseny: 1. MAC 16 p. 22.4 mp. 2. ESC, 3. Vasas.

Lefolytatták a vizsgálatot az oszijekiek alszövetség ellen. Az oszijekiek alszövetség ellenzéki csoportja a Gradjanszki vezetésével — mint ismeretes — erős kampányt indított az alszövetség vezetősége ellen. A Gradjanszki feljelentésére vasárnap Oszijekre érkezett dr. Riboli, a JNS főtitkára és lefolytatta a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy a vádak alaptalanok és Kurtmacker, az alszövetség volt titkára, valamint Ružsicska alelnök a legteljesebb sportszerűséggel vezették az alszövetség ügyét és az adminisztratív munkáért felvett járandóság nem a professzionizmus jele. Az oszijekiek alszövetség válsága a vizsgálat elismultnak tekinthető és valószínű, hogy a vezetőség és a Gradjanszki között a megegyezés rövidesen létre is jön.

Angol javaslat a futball reformjáról — tizenhárom játékosal. Londonból jelentik: Az angol sajtóban érdekes vita folyik a futballjáték reformjáról. Az indítvány szerint a játékosok számát tizenegyről tizenháromra akarják emelni, úgy hogy hat csatárral játszanának és a fedezetek és a szélsők között egy-egy erősítést adnának a csatársornak. A lapok azt javasolják, hogy kísérletképpen rendezzenek néhány mérkőzést tizenhárom emberrel. Nincs kizárva, hogy különösen a professzionista klubok magukéva fogják tenni a reformot, mert hiszen az ilyen újítások mindenkör nagy vonzóerőt gyakorolnak a közönségre.

A szuboticeai elsőosztályú bajnokság jelenlegi állása:

1. Szuboticeai Sport	1	1	—	—	4:1	2
2. SzMTC	1	1	—	—	3:1	2
3. Bácska	1	1	—	—	3:1	2
4. SzAND	2	1	1	—	5:3	2
5. Ferrum	1	—	1	—	1:3	—
6. ZsAK	—	—	2	—	1:8	—
7. Vilanytelep	—	—	—	—	—	—

SZENTA

Szokó—Szentai A. C. 3:2 (1:1)

Bajnoki. A szentai csapat autóval ment át Szomborba, ahova husz percnél később érkezett meg. Megkezdés után nyomban a pályára ment a csapat, amelynek játékán az ut fadalmi alapon megállították. A Szoko nagyszerűen szerepelt, bár a vezető gólt Szentai szerezte meg Csonka révén. A Szoko csak a 24-ik percben tudott egyenlíteni, az egyenlítő gólt Beljanszki lőtte.

A második félidő 19. percében Sztankovics a Szokónak szerezte meg a vezetést, néhány perccel később azonban Csonkának sikerült kiegyenlítenie. Hullámzó mezőnyjáték után a 39. percben Beljanszki újabb góllal megszerezte a Szokónak a győzelmet.

A szombori csapatból Dobrenov, Schmidt és Beljanszki voltak jók, a szentaiak legnagyobb erőssége viszont a halvesor volt.

Radicski—Sztaribecseji Tesla 4:1 (2:1). Eredetileg bajnoki mérkőzést kellett volna játszani, a Szuboticeáról kirendelt bíró azonban lekészte a vonatot. A bajnoki mérkőzésre újabb terminust fogjuk kijelölni.

**ABÁCSMEGYEI
NAPLÓ-RA**
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 18. septembra 1929. god. u Subotici na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Priiznati: Matejić Milorad podpredsednik II. Skenderović Geza tajnik II., Tumbas Šime, Ognjanov Borivoj i Neuman Karlo.

Odsutni: Ing. Fuks Ladislav i Holender Djula. K. O. zapisnik od 11. sept. 1929. god. nakon čitanja overoljuje.

K. O. igrača Der (SMTC) ne kažnjava, pošto — uzevši u obzir sam navod u sudačkom izveštaju, kao i izjavu sportskog nadzornika — ne smatra, da bi ga zbog učinjenog morao kazniti.

Igrača Prekojac (Kulski Hajduk) kažnjava se sa ukorom po §. 35. u vezi sa §. 9. zbog nesportskog ponašanja.

K. O. po predmetu prijave ŽAK-a (Maribor) sa utakmice Somborsko Sportsko Udruženje—ŽAK (Maribor) odigrane 20. maja 1929. u Somboru, a na kojoj je igrač Paulin (ŽAK, Maribor) bio ozleđen, te nakon kraćeg vremena umro, ispitavši sve činjenice, koje u ovom slučaju mogu u obzir doći, donosa sledeću

ODLUKU:

Igrača Majer Belu (Somb. S. U.) kažnjava po §. 14. Kazn. Prav. JNS-a sa doživotnom diskvalifikacijom od igre, zbog toga, što nalazi, da je igrača Paulina (ŽAK, Maribor) stvarno on mogao faulirati tako, da je ovaj, posle kratkog vremena od nekoliko dana, od slomijene noge, koja se smatra za posledicu faula, umro.

Kazn. Odbor ne može u ovom slučaju primiti kao odlučujući dokument prijavu sav. suca g. Šefčića, u kojoj se tvrdi, da krivice nema do igrača Somborskog Sportskog Udruženja, iz razloga, što nalazi da ovaj faul nije morao ni on primetiti, pošto je i nemoguće zamisliti, da bi sudac, koji jednu utakmicu vodi, nigao i bio u fizičkoj mogućnosti primetiti apsolutnu svaku nepravilnost, incidentat, faul i t. d., koji se dešava na utakmici, koja se igra 2-put 45 min. sa 22 igrača.

Kazn. Odbor nasuprot tome, gotov je, a i poklanja veru u prvom redu izveštaju sportskog nadzornika, koji tvrdi »u 20. min. II. poluvremena igre faulirao je igrač Majer jednog igrača iz Maribora no sudac verovatno nije faul primetio u brzini igre, te istu nije zaustavio, usled čega se stvara gužva pred kapijom Somb. S. U.-a i u toj gužvi pred kapijom polomljena je noga jednom igraču iz Maribora — tim više, što o ovome faulu govore u svojim saslušanjima i igrač: Majer Bela, Pavić i Odanović Nemanja, svi Sportsko Udruženje, no tvrdevi, da je igrač Majer faulirao levu spoljku Konrad-a (ŽAK, Maribor) a ne desnu spoljku Paulina, dok o faulu sav. sudac u opšte ne govori u svom sudačkom izveštaju.

Pošto se, kako govore vidi desilo sa strane igrača Majera fauliranje, to K. O. smatra, da je tom prilikom mogao biti fauliran ne igrač Konrad — leva spoljka — nego igrač Paulin — desna spoljka, pošto je mnogo verovatno, da je ovaj potonji, u gužvi, koja se napred pominje zamenio svoje mesto, možda i bez sporazuma sa levom spoljkom, inače K. O. ne može pretpostaviti, da bi se noga umrlog igrača, bez faula, mogla slomiti.

K. O. u olakšavajuću okolnost igraču Majeru ne može uzeti ništa dok u otežavajuću uzima to, što je pomenuti igrač, u više slučajeva igrao po život pogibljno, tako, da je nekoliko igrača za dalju igru postalo apsolutno nemoćno, a nekoliko samo posle dužeg ležanja u bolnici.

O prednjoj se odluci izveštava Somborsko Sportsko Udruženje putem službenog glasila i JNS zasebnim dopisom.

Kazn. Odbor predmet ovaj dostavlja Upr. Odboru radi daljeg postupka protiv Subotičkog ŽAK-a zbog neodovoljenja traženju ovog odbora po dopisu broj 745/928—29. od 8. VIII. o. g.

Skenderović s. r. tajnik II.

A gazdatlan csónak titka

Az elhagyott csónakban egy levelet találtak, amelynek írója állítólag királyi családból származik és öngyilkos lett

Münchenből jelentik: A müncheni és a berlini rendőrséget nagy feladat elé állítja annak a rejtélyes ügynek a kibogozása, amelynek a középpontjába egy gazdatlan csónak áll. A Königseben ugyanis egy gazdatlan csónakot találtak, amelyben egy felöltő, a felöltő zsebében pedig egy bucsulevél volt, amelynek egyik csücske le van szakítva. A levél felsősarkában korona látható, alatta pedig kusza sorok következnek.

A levélíró a levél szövegéből következtetve királyi családból származik, elődei koronás uralkodók voltak. Közli, hogy jelentékeny összegeket áldozott a jobboldali mozgalmakra, de sejtelve sem volt arról, hogy bombamerényletek céljaira használták fel a támogatásul adott pénzt. A levél annyira zavaros, hogy a rendőrség feltétele szerint írója nem volt épelméjű. Az sem lehetetlen, hogy a bombamerényletek ügyében nyomozó rendőrséget akarják félrevezetni a gazdatlan csónakkal. Rendkívül gyanus a levélnek az a része, ahol Agosti volt száz királyról és Hittlerrel tesz említést az állítólagos öngyilkos.

Hat hónapi fogház apagyilkosságért

A gyilkos azért ülte meg apját, hogy hugát megmentse

Pozsegáról jelentik: A pozsegai törvényszék az elmúlt napokban több érdekes bűnügyet tárgyal.

Nemeskovics Iván Lipe községi illetőségű huszonkétéves fiatalembert az ügyészség azzal vádolta, hogy megölte édesapját. A vádlott beismerte bűnét és azzal védekezik, hogy ezzel a gyilkossággal csupán egy másik gyilkosságot akadályozott meg.

Nemeskovics Nikola gazdálkodó iszákos természetű ember volt és gyermekeit folyton verte. Nemeskovics felesége korán meghalt és azóta a gazdálkodó még rosszabbul bánt gyermekeivel. A kritikus napon ittasan ment haza és nyomban rátámadt a leányára:

— Itt élsz a nyakamon, nemhogy férjhez mennél. No, de ha nem akarsz férjhez menni, majd én elintézek. Levette a puskát a falról és a leányára célzott,

mire a leány nagyot sikoltott. Ebben a pillanatban lépett be fia, Iván. Midőn meglátta, hogy mi történik, felkapta az asztallábánál fekvő baltát és azzal úgy vágta fejbe apját, hogy az rögtön meghalt. A gyilkos ezután önként jelentkezett a csendőrségen.

— Ahogyan én az apámat ismertem — mondotta a vádlott a tárgyaláson — ha csak egy percet is kések, a hugom már halott. Jobb így. Ha kiszabadulok a börtönből, dolgozni fogok, hogy a hugomat eltartsam.

A bíróság a vádlottat bűnösnek mondotta ki, de figyelembe vette az enyhítő körülményeket és csupán hathónapi börtönrre ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

Az államügyész megnyugodott az ítéletben.

SAKK

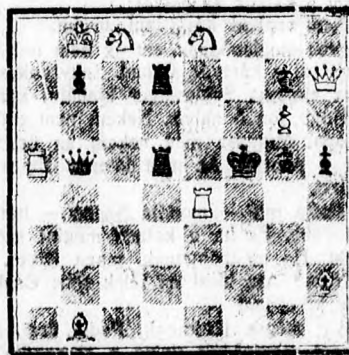
75. sz. Játzsma.

Játsozták a budapesti nemzetközi sakkversenyen.

Világos: <i>Vajda.</i>	Sötét: <i>Tartakover.</i>
1. e2—e4	c7—c6
2. d2—d4	d7—d5
3. e4×d5	c6×d5
4. Ff1—d3	Hg8—f6
5. c2—c3	Hb8—c6
6. Hg1—f3	g7—g6
7. Hb1—d2	Fi8—g7
8. 0—0	0—0
9. Bf1—e1	d8—c7
10. Hd2—f1	a7—a6
11. Fc1—d2	b7—b5
12. Vd1—c1	Fc8—g4
13. Fd2—f4	Vc7—b7
14. Hf3—e5	Hc6×e5
15. F4×e5	b5—b4
16. h2—h3	Fg4—e6
17. Hf1—g3	Hf6—e9
18. h3—h4	Fg7×e5
19. Be1—e5	Ba8—c8
20. h4—h5	b4×c3
21. b2×c3	Hf8—g7
22. Ba1—b1	Vb7—c6
23. Bb1—h3	Bc8—c7
24. Vc1—h6!	Fc6—c8
25. h6×g5	f7×g6
26. Hf3—b5!	Hg7—e8
27. Hh5—f4	Vc6—f6
28. Hf4×d5	Vf6—f2†
29. Kg1—h1	Fc8—b7
30. Kf1—h1	Fc8—b7
31. Hd5×e7†	sötét feladta

54. sz. feladvány.

E. G. Schüller (de Cheribon.)

Matt két lépésben.

Világos: Kb8, Vh7, Ba5 és e4, Fb1 és h2, Hc8 és c8 gyf. (9 figura.)

Sötét: Kf5, Vb5 és d7, gyb7, g5 g7 és h5 (8 figura).

51. szdmu feladványunk helyes megfelleése: Kc3—c2!

Helyesen fejtették meg: Parkas Balázs, St. Kanizsa, Breznayák János, Szubotica, Kucséra Károly, B. Topola, Hirschenberger István, Vel. Beeskerek, Lórián Imre, St. Kanizsa, Bleier Dezső, St. Beesej, Igali Igá-lits Szvetozár, Szubotica, Nagy Herminka, Mali Idjos, Sztójánovics István, Vrsac, Herskovics József, B. Palánka, Löwy Jenő, B. Palánka, Fodor József, Szubotica és Stabl Károly, Szubotica.

A könyvjutalmat Lórián Imre, St. Kanizsa nyerte.

52. szdmu feladványunk helyes megoldása: 1. Vc5×e6!

Helyesen fejtették meg: Fodor József, Szubotica, Stabl Károly, Szubotica, Breznayák János, Szubotica, Pontányi Ferenc, B. Topola, Schäffer József, Bajmok, Szkala Simon, Szubotica, Lórián Imre, St. Kanizsa, Kucséra Károly, B. Topola, Nonnenmacher Vilmos, Tittel, Halász István, Martonos, Herskovics József, B. Palánka, Löwy Jenő, B. Palánka, Bleier Dezső, St. Beesej, Kecskés János, St. Kanizsa, Spitzer Karcsi,

Brod, Haasz Ferenc, Vel. Beeskerek, Tumbász Mária, Szubotica; Schöfier Péter, Bajmok, Schöfier Józsefné, Bajmok, Licht Sándor, Bajmok, Nagy Herminka, Mali Idjos, Sztójánovics István, Vrsac, Engelbrecht István, Szubotica és Komlós Béla, Kács.

A könyvjutalmat Fodor József, Szubotica nyerte.

SAKKHIREK

A budapesti nemzetközi verseny betetejeződött és Capablanca biztos győzelmével végződött, a második helyre Rubinstein került, söt dr. Tartakovernek is sikerült a harmadik helyre nyomulni és ezzel a résztvevő nagymesterek az első három helyet maguk között megosztották. A magyarok közül dr. Vajda szerepelt legjobban és előkelő helyen — negyedik lett — fejezte be a versenyt. Steiner és Havasi szintén jól szerepeltek, mert a hatodik illetőleg hetedik helyet tudták maguknak biztosítani.

Kosztics Borisz, a kitünő jugoszláv sakkmeister több havi állandó tartózkodásra, Szubotica-ra érkezett.

A rogátka-szlatinal első nemzetközli jugoszláv nemzetközli verseny e hó 19-én megkezdődött. A verseny érdekességét nagyban emeli, hogy az utolsó napokban sikerült Rubinstein részvételét biztosítani. Dr. György más elfoglaltsága miatt a versenyen nem indulhatott. A jugoszláv résztvevők közül Jovanovics Kókától várjuk a legjobb eredményt — dacára az ellentétes zagrebi véleményeknek.

Dr. Aljechin kontra Bogoljubov. Több, mint egy hete megkezdődött Wiesbadenben dr. Aljechin és Bogoljubov mérkőzése a sakk világbajnokságáért. Ez a mérkőzés sokkal érdekesebb, mint amiónek ígérkezett, mert Bogoljubownak a karlsbad-i versenyen elért nyolcadik helye, nem volt valami jó ajánlólevél a mérkőzés kezdetén. Annál meglepőbb az első hat forduló eredménye, amely két-két nyert játszmát eredményezett és két partit remisszel végződött. Dacára ennek az eredménynek a sakkvilág dr. Aljechin biztos győzelmét várja és valóban a hetedik fordulóban sikerült is dr. Aljechinnek a vezetést magához ragadnia. Mindenesetre Capablancának az a gonyos megállapítása, hogy »ez nem küzdelem« nem állja meg a helyét, mert Bogoljubow olyan stílusú játékos, akinek a játékmódora sokkal veszélyesebb dr. Aljechinre nézve, mint Capablancájé. Bogoljubow kitünő támadó játékos — aki nem csak arra vár, míg ellenfele valamilyen hibás lépést tesz — hanem kombinációival ellenfeleit is vállalkozásokra csábítja. Östelhetség, aki idegekkel is bírja a küzdelmet. Dr. Aljechin ezzel szemben a zseni, aki a támadásban és különösen a védelemben emelkedik ki. Ez a mérkőzés, ha dr. Aljechin biztos győzemet is hozza, mégis nagyon érdekes és tanulságos. A versenyalapot — 10.000 dollár — nem sikerült teljes egészében előteremteni, azonban Bogoljubov lemondott minden igényéről, csakhogy biztosítani lehessen dr. Aljechin minden követelését. A mérkőzés harminc partra megy, ebből tizenötöt Wiesbadenben játszanak le. A mérkőzés első periódusa szeptember 23-ikán végződik, majd októberben fogják folytatni a mérkőzést Hollandiában (Amszterdamban és Hágában) és végül Berlinben és Heidelbergben fogják azt befejezni.

UZENETEK

Breznayák János, Szubotica. A kérdezett jeleknek a következő jelentőségük van: X az ütést, 0—0—0 a hosszú oldalra való sánclást, ! az erős lépést, ? a gyenge lépést és + a sakkot jelenti.

Nagy Herminka, Mali Idjos. A beküldött feladványokat át fogjuk vizsgálni és ha alkalmas, akkor közölni is fogjuk. Hogy nyerjen, az nem tőlünk függ, mert mi a sorsclást nem irányítjuk. Türelem és biztos, hogy fortuna egyszer Önre is mosolyogni fog.

Kenenes János, Velikbeeskerek. Kérdéseire nem sokára levélben fogunk válaszolni.

Welgand Mihály, Szombor. A beküldött rejtvényt át fogjuk vizsgálni.

Hórvát Béla, Szenta. A beküldött feladványokat legközelebb megvizsgáljuk.

A délamerikai rabszolgaság

Valóságos rabszolgarendszer uralkodik a délamerikai kivándorló kolóniákban

Zagreből jelentik: A zagrebi kivándorlási főfelügyelőség minden hónapban jelentést ad ki a kivándorlási mozgalmáról. Minden évben ezer meg ezer jugoszláv állampolgár, köztük igen sok vajdasági is, telveszi a vándorbotot, hogy tengerentúli országokban keressen boldogulást. Sokan utolsó garasukat a hajójegy megvételére költik, hogy kijussanak álmaik országába, a »boldog« Amerikába. Egy-kettőnek sikerül kemény munkával existenciát teremteni, a többség azonban letörik, nincs pénz hazajönni, elpusztulnak a létért való küzdelemben, családjuk pedig sokáig, talán soha sem tudja meg mi lett velük.

Amíg az Északamerikai Egyesült Államokba korlátozás nélkül lehetett kivándorolni, még lehetett beszélni jobb megélhetési lehetőségekről, mert az Unió aránylag gyéren lakott ország, amely nagy iparral rendelkezik és amelynek szociális berendezése is kielégítő. Mióta azonban a szigorú bevándorlási törvények alig háromszáz főre korlátozták évente a jugoszláv bevándorlást, ezer és ezer ember indul a többi amerikai államokba. Kevésbé beavatottak is tudták már, hogy Délamerika némely államában, Braziliában, Venezuelában, Columbiában, Uruguayban igen rossz sorsban élnek a kivándorlók. Mindaddig egyedül Argentínának volt meg az a híre, hogy a kivándorlóknak ott némileg emberi sorsuk van. Az utóbbi időben azonban mindgyakrabban hallatszanak panaszok az ottani viszonyokra is és olyan hírek érkeznek, hogy Argentína belsejében fekvő egyes kolóniákban semmivel sem bánják jobban a kivándorlókkal, mint Brazília híres kávéültvényein, ahol valóságos rabszolgasors várja a magára hagyatott európai kivándorlót. Most egy előkelő délamerikai lap, a buenos-ayresi »Critica« egész nyíltan állást foglal ezekkel a viszonyokkal szemben és ismerteti a viszonyokat egy belsejében nagy kolónián, ahol leginkább jugoszláv kivándorlók szoktak letelepedni. A cikkben többek között ezt írja a »Critica«:

Villafranca tartományban, Pedro Luro állomástól északra fekszik egy nagybirtok, ahol rettenetes viszonyok uralkodnak. A birtok tulajdonosa egy sokszoros milliomos nyugodtan türi, hogy számtalan európai, különböző nemzetiségű kivándorló, családjával együtt hónapokon keresztül a szabad ég alatt tanyázzon. A kivándorlókat a birtok nyivallási munkálataira használták fel. Hónapokon át silány bérért és még silányabb ellátásért mindennap reggeltől estig tarták a kiirtott erdő földjét a szegény bevándorlók, hogy gazdájuk részére kertet teremtsenek belőle, amikor pedig elkészültek a munkával, a birtok tulajdonosa egész egyszerűen elkergette őket pénz és élelem nélkül, lerongyolódva, hogy keressenek megélhetést maguknak és családjuknak a vadonban, ahol száz meg száz kilométerre nincs vasút. A kivándorlók halomra pusztultak a tömegvándorlás idején, az állami hatóságok tudtak erről az esetről, de nem akartak beavatkozni.

Még szomorúbb esetek játszódnak le Avia-Terrai vidéken. Az ottani rettenetes viszonyokat már több ízben felfedte a sajtó, mindezt azonban minden eredmény nélkül, a kíméletlen rabszolgarendszer még mindig változatlan. Az argentinai kormány maga is nagy agitációt folytat a bevándorlás érdekében és most szegényszemre türi, hogy ezek a szegény európaiak, akik idejöttek, hogy közreműködjenek Argentína felvirágoztatásán, biztos pusztulásnak legyenek kitéve. Ezeket a kivándorlókat utépítési munkára használják Avia-Terrai-Matan-Barranqueras vidéken. Ezerkét-három kilométert kell gyalogolniuk a legközelebbi vasútállomástól a munkahelyig, egy teljesen pusztán vadonig, a melynek kietlenségétől elszorul az ember szíve még ha csak keresztülutazik is rajta. Az embereket negyvenötven csoportokban szállítják Avia-Terrai-ra. Ott egy tolmács fogadja őket és elvezeti első éjjeli szállásukra, egy kis tisztásra a szabad ég alatt. Két-három napig pihennek itt, az ut fátalmai után persze éhesen, mert amíg nem dolgoznak, nem jár nekik bér és aztán elhajtják őket az erdőbe, ahol reggeltől estig döngik a fákat, hogy utat csináljanak a vasutnak, a mely itt az őserdőn keresztül fog vezetni. Naponként 14-15 órát dolgoznak, alig kapnak valamit enni-ivót a vállalat kantinjában és primitív kunyhókban laknak, a mely még az eső ellen sincs véde. Víz nincs ezen a vidéken, ezt szekereken szállítja ki ide a vállalat és kis adagokban oly drágán méri, mint odahaza a palin-kát. Hírhecht ez a vidék a sok mérges kigyó miatt és sok száz kivándorló lett itt minden orvosi segély nélkül a mérges kigyók áldozata. A felügyelők állatok módjára kinezik a szegény munkásokat, kíméletlenül ütö-
verik őket a legkisebb állítólagos mulasztásért és az ilyen »fegyelmi rendszabályok« ellen nincs itt se bíró, se hatóság.

Sokan azonban eltűrik a legnagyobb kínzásokat és embertelen megáldásokat, abban a reményben, hogy majd valahogy kiszabadulnak és a megkeresett pénzből új életet kezdenek. De ez is hiu remény. Az argentinai és spanyolul beszélő külföldi munkásokat napokon át állítják, hogy nem készülték még el az elszámolásokat, nem érkezett meg a pénz stb. Szegények várják a fizetést és esznek-isznak hitelre a vállalat kantinjában, míg aztán, ha megjön a pénz, azzal kenyeretik őket íe, hogy a kantinszámla felemésztette egész bérüket és elkergetik őket. Sokszor azoktól, akik fizetést kérnek,

megvonják a vizet, úgy hogy már másnap a szomjúságtól kergetve kénytelenek elhagyni a munkahelyet és gyermekeiktől, feleségeiktől, podgyásztól kiindulnak az erdőből, hogy a hatvan kilométerre fekvő Teri-Aviába menjenek, a vállalat székhelyébe, jogaikat keresni. Ott azonban a vezető mérnök közli velük, hogy el vannak bocsátva és nem kaphatnak fizetést, mert

Rádió agítál Hoover elnök a flottaeszerelés mellett

Az államférfiaké lesz a döntő szó a leszerelés kérdésében - mondja Hoover elnök

Washingtonból jelentik: Hoover elnök előadást tartott a rádióban és a flottaeszerelésről így nyilatkozott:

— Ezek a javaslatok teljes mértékben fentartják nemzeti védelmünk lehetőségét, ki kell azonban jelentenem, hogy egyszersmind könnyítik vállainkra nehezedő irtózatoss pénzügyi terheinket is. Megszabadítják a világot attól a félelemtől, amely a tengeri fegyverkezés következménye.

Ramsay MacDonald kísérletében amerikai utján nem lesznek tengerészeti szakértők, ami annak a jele, hogy a szakértők már befejezték munkájukat és most az államférfiaké lesz a döntő szó.

önkéntesen hagyták el munkahelyüket. Mivel ott nincs bíróság, a szegény bevándorlók pedig nem ismerik a törvényeket, nincs aki segítsen rajtuk és nem marad más hátra, mint gyalog elindulni, hogy valahogy kikerüljenek a vadonból. Arról, hogy hányan kerülnek ki élve a pokolból, nincsen statisztika.

Cikkét így fejezi be a »Critica« ?

»Nagyon téved azonban mindenki, aki azt hiszi, hogy csak Avia-Terraiiban uralkodnak ilyen viszonyok. Még magában Buenos Ayres tartományban is vannak nagybirtokok, ahol rabszolgamódra zsákmányolják ki a szegény kivándorlókat és családjaikat.«

Vinkovcától - Szuboticáig

Pillanattfelvételek egy harmadosztályu vasuti kocsiban

Beszálltam Vinkovcra a vonatba. Harmadik osztályba természetesen. A kocsi alaposan megett. Kétten kártyáztak mellettém, römiztek; hármán kibicelték nekik, én lettem a negyedik.

Egyszer az egyik kibic, aki az egyik partnert ismerte, azt mondta:

— Kedves Szabó ur, tudja mit, én beállok harmadiknak.

— Jó! Legyen szerencsénk.

A partnerré átvedhett kibic a másiknak bemutatkozott:

— Schlesinger vagyok.

— Weisz.

Kézfogás. Már osztanak is. Mikor elosztották, Schlesinger, az új partner nyul a kártya után, de Weisz rácsap a kártyára:

— Először mutatni, van-e pénze.

Ez persze vicc volt. Schlesinger nevet és elővesz egy marék aprópénzt.

— Ez kevés lesz Szuboticáig — szól Weisz.

A másik elővesz egy száz dinárost.

— Jó tiz perc alatt az enyém.

Öt perc alatt Weisz elveszt tizenkilenc dinárt. Nagyon fáj neki, de iparkodik jó arcot csinálni. Ekkor aramegy a kalauz és beszél:

— Nem szabad kártyázni, uraim.

Nagyon meglepődnek, ezt ők nem tudták, de azért Szabó elteszi a kártyát. Csönd. Jeglyukasztás. Mikor a kalauz elmegy, Schlesinger kiabálni kezd:

— Hogy jön ő ahhoz, Nekem nem tilthatja meg. Nincs joga. Mutassa meg nekem az üzletszabályzatnak azt a pontját. Az nem létezik. Én megmondtam volna neki.

— Tudja mit — mondja Szabó — hát akkor lássunk tovább. És ha a kalauz megint szól, mondja meg neki. Ha megbüntetnek, maga fizeti.

— Mért? Azt hiszi én félek tőle. Csak nem akarok vele kikezdeni...

Szóval mégse játszanak. Pedig érzi, azt mondja, hogy most megfordult volna a szerencse...

Kártyázás helyett most beszélgetnek. Schlesinger viszi a szót.

— Én szeretek kártyázni, de nem a pénz miatt, csak szórakozásból. Nálam kérem fő a jó kedély. Látták, hogy én éppen olyan kedélyes voltam mikor játszottam, mint azelőtt, és azután. Csak azt nem szeretem, ha valaki inkorrektül játszik. Akkor én abba-hagyom. Például a multkor játszottam rómit egy jó ismerőssel. Keverck, emel, hát, a jóker fekszik neki. Jó. Mázlija van. Mikor megint osztok, megint jókért emelt. Mit mondjak? Tíz emelés közül nyolcszor jóker. Erre én azt mondom, pardon, engem várnak, mennem kell. Azt mondja, három mester. Maga nem kérhet mestert, mondom, hisz maga nyert, én kérhetnék, de nem kérek. Alászolgája. Kezet fogok vele és már megyok is. Én ilyen vagyok.

Erre mindenki mesél egy sápiста esetét. Kibicék is. Nagy érdeklődéssel hallgatja az egész kocsi.

A vonat megáll egy állomáson és beszáll egy részeg ember hatalmas kofferekkel. Tökérözög, alig tudja a csomagjait elhelyezni. Leül egy megürült helyre és monologizálni kezd:

— Engem akar tarítani... az anyáistenit... engem... bácskal legény vagyok én... bácskal... azért, hogy iszok?... Iszom bort, iszom sört, sej haj... a

A kezében egy üveget van, most abból iszik; aztán földhözcsapja az üveget. Összetörik és nagy töcsa támad a nyomában...

Jön a kalauz, kéri a jegyet. A részeg félóráig keresi a jegyét, nem találja.

— Majd a következő állomáson maga szépen kiszáll és ott lesz ideje megkeresni — mondja a kalauz.

A részeg megtalálja a jegyét.

— Nem baj, azért szépen kiszáll...

A vonat már lassít is, jön az állomás.

— No gyérünk, gyérünk, kifelé.

A részeg ellenkezik. Lärmázik. Kiabál. A kalauz megunja, ránt egyet rajta, kétszer-háromszor meglöki és már kiút is van. Egy perc múlva már jön vissza a csendőrrel:

— Melyik a maga csomagja. Egy-kettő — dörög a csendőr.

Az utasok leadják a pakkjait, a csendőr viszi neki kifelé. Már az ajtónál vannak, mikor az egyik utas leakaszt a hórógról egy felöltőt és utánuk kiabál:

— Hé, a kabátja ittmaradt.

— Hohó! Az az én kabátom — kiabál Schlesinger. Pont az ő kabátját akarták kiadni. Nincsen több kabátom odahaza.

Általános nagy derűtség. A részeg letarták, a vonat elindul.

Az esetet sokáig tárgyalják. Mindenki helyesli a kalauz eljárását.

— Nekem volt egyszer egy ilyen esetem — kezd Schlesinger — két év előtt Bécsbe utaztam. Dáljánál felszáll egy fiatalember, keresztülmegy a kocsinkon, átmegy a másik szakaszba. Ott csak egy magányos nő ült. S egyszer csak hallom, a nő kiáltja:

— Segítsél!

Felugrok és odaszaladok. A pasi éppen ki akar menni kezében egy ridiküllal. De ekkor a szembelevő ajtó kinyílt és egy kövér hentes formájú ember jön befelé. Arra nem mehet. Jön éniélem. Én elkapom az egyik kezét és felszorítom a nyakára.

— Ridikült lóptál gazember! — kiáltok rá, — hülye vagy. — Mi van ebben? Száz dinár. Nálam kétszázötvenezér dinár van. Mért nem hozzám jöttél.

— A hentes formájú megérti a helyzetet, odajön, felemeli botját és minden erejéből rácsap a fejére. A milyen szerencsém volt, az én kezemet találta. Az ujjam egy perc alatt ilyen vastagra dagadt. Jött az állomás, a csendőrök leszedték a pasit és elvitték.

Erre mindenki tudott hasonló esetet. Izgalmas vasuti rablókalandok kerültek napfényre.

— Ülök és alszom, — mondja Horvát — egyszer csak nyílik az ajtó és belép egy sötét alak. Én úgy teszek, mintha aludnám. Az alak odajön és nyul a kabátom belsejé zsebébe. Megfogja a tárcámát és húzza kifelé. Ebben a pillanatban én fogom és teljes nyugalommal hasbarugom. A tárcát rögtön elengedte és ordítani kezdett. Erre adtam még neki két pofont. Hát mit szólnak ehhez a flegmához. Persze a legelső állomáson elvitték, amit az kapott, azt nem kívánom egyiküknek sem.

— Ez a vonal nagyon veszedelmes Brodtól Szombor-
börig, de főleg Vinkovci és Dálja között. A vasuti tolvajok nagyon szeretik ezt a szakaszt, nem tudom hogy mért. Egyszer utazom Szomborból Zagrebba, a mel-
lettem lévő padon fekszik a Braun, ismerik ugy-e, a

Popovics I. druz utazója és alszik. Homály van a kúpban, egyszer csak hallom, hogy a Braun kiabál:

— Allj! Ne mozdulj, mert lövök! És egy revolvert tart a kezében, de a keze remegett és a revolver pont felém volt irányítva.

— Célozzon a tolvajra, ne énrám — mondom neki, mert egy tolvaj állt mellette, akit átadtunk a csendőrségnek.

A kocsin most kereszttülmént egy ur, meglátja Schlesinger, köszön neki:

— Jóestét Schlesinger ur.

— Á, jóestét, Schwarz ur, hová utazik.

— Szubotlicára.

Pár szót beszélgetnek, aztán Schwarz bucsuzik.

— Schwarz ur, vigyázzon a pénzére, különösen Dályáig — figyelmezteti őt jóakarattal Schlesinger.

*

Üzleti dolgokra terelődik a beszélgetés.

— Maguknál a kereskedők kilencven százaléka fatig — mondja Weisz.

— Az nem igaz — feleli Schlesinger — mert százöt százaléka. De maguknál még több.

Ebben megegyeznek.

— Tudiák kérem, melyik a legjobb községem? — mondja az egyik kibic. — Priglevica Szveti Ivan. Őt éves praksisom alatt még ilyen nem láttam. Abban a faluban senki se tud eladni cipőkrémet csak én. Azonkívül egész Bácska és Bánát semmi.

— Bánát semmi? — mondja Szabó. — Azért csináltam én ott egy hét alatt százharmincezer dinárt.

— Ja, német falukban. A német az jó vevő. Pontosan fizet. És még ebédre is moghiv.

— Az semmi! Szerbia, az az egyetlen jó talaj. Nis, Kragujevac, Ochrid stb. Jagodinában harminc üzlet, harminc vevőm. De meg kell őket becsülni nagyon. A Fuchs egyszer levitt egy teljes vagon paprikát. Egy hónap alatt eladta. Keresett rajta száznegyvenezret. De abban volt minden, csak paprika nem. Nem is mer többet odamenni, agyonvernék, ha még egyszer meglátják.

— Mondja kérem, a Bajles és Grosz cég jó?

— A Bajles és Grosz? — ismétli a kérdést és nem felel, csak a kezével legyint megvetően.

— O, én legjobban szeretem a dalmáciai turát. Az pihenés, nyaralás nekem. Split! Ott még lehet üzletet csinálni. De másutt sehol.

— Hol vannak a régi jó idők! — sóhaj az egyik utazó. — Őt év előtt minden látogatás biztos üzlet volt és minden üzlet biztos pénz. Híába, akkor volt konjuktúra.

Erre valamennyien sóhajtanak és elmerengnek az elmúlt konjuktúra fölött.

*

A szomszéd hálkéből óriási láрма hallatszik át.

— Hát akkor adjon helyet — ordít egy szentori hang.

— Akkor se ülhet ide ha nincs hely — kiált vissza a kalauz.

Schlesinger átszalad megtudni mi van. Eközben Weisz gonyos megjegyzéseket tesz fölé.

— Hát még ilyen kevésbeszédű embert nem láttam. Csak ül, ül és hallgat. Egy szót sem lehet tőle kivenni. Ugy ül itt, némán, akár egy halott.

Általános nevetés, de már Schlesinger jön is vissza és reforál:

— Egy ur a női szakaszba ült le, mert máshol nem volt hely és nem akart kimenni. Azt mondja, adjon neki a kalauz helyet, akkor kimegy, de addig nem. De mikor a kalauz azt mondta, hogy kiszállítja a legközelebbi állomáson, akkor úgy kiröpült, mintha puskából lötték volna ki.

Ez csak tejszett. Nevettek és igazat adtak a kalauznak.

*

Egy darabig csend volt. Egyszer csak Weisz beszélni kezd:

— Hát ilyen kevés embernek van, mint nekem. Az anyósom hat hónapig súlyos beteg volt, négy orvos járt hozzá, azt mondták vége és képzélek, most olyan egészséges, mint a makk.

— En szeretem az anyósomat — jegyzi meg valaki.

— Na persze — vág vissza ingerülten Weisz, mert maga nem él vele egy fedél alatt. De én...

Aztán Szabó kezdett beszélni. A gyermeknevelésről beszélt és Szombortól Mileticsig letárgyalták a világ egyik negnehezebb problémáját.

— Az én flam, az Isten tartsa meg százéves koráig nagyon szigorúan lesz nevelve, — mondta Szabó. Nálam a gyereknek nincs akarata, azt nem engedem, hogy akarata legyen. Majd ha önálló lesz és megkeresi a kenyerét, akkor lehet akarata, tehet amit akar, de amíg én tartom, addig akarata nem lehet neki.

— Igaza van — mondja rá Weisz meggyőződéssel.

*

Közben Bokor, az egyik utas elaludt. Fejét a könyökére hajtotta és bóbiskolt. Szabó oldalba lökte.

— Ne aludjon Bokor ur. Az még rosszabb. Magfájdul tőle az ember feje. Az a legrosszabb, a vonatban aludni.

— Igaz — mondja Weisz — én sohase alszom vonaton.

Nem télt bele tíz perc és mindenki aludt. Weisz is. Szabó is, mindenki. Szubotlicán ebédtek fel tizenegy órakor. Senkivel nem loptak el semmit...

(—)

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(A világ királynője)

— Fleurre — felelte. — Nemcsak a külseje, hanem a beszédmodora és úgy érzem a lelkivilága is olyan, mint amilyenek én Fleurt elképzeltem, de remélem, hogy boldogabb nála.

— A boldogság nagyon relativ valami — felelte kis rezignációval a hangjában Margit. — Hiszen Fleurrenek is megvan minden adottsága a boldogságra és mégsem az.

Most örült csak igazán, hogy elejétől végig elolvasta Galsworthy nagy regényét és így nyugodtan beszélhet róla, anélkül, hogy tartania kellene attól, hogy ostobaságot mond.

A robosztus erőtlő duzzadó Wells meglepte. Ha nem tudja, kivel áll szemben, nem is képzelte volna, hogy virághírű író az, akivel beszél. Inkább valami államférfiura vagy előkelő bankár-ra emlékeztette a megjelenése.

— Végre valaki — mondotta Wells, amikor Kingston bemutatta neki Margitot — akivel többet foglalkoznak a lapok, mint velünk!

— De az a különbség — felelte Margit — hogy bennünket hamar el is felejtene, míg önről alighanem még néhány száz év múlva is könyveket fognak írni.

— Nem vagyok benne bizonyos — mondotta elgondolkozva Wells — hogy néhány száz év múlva egyáltalán fognak-e még könyveket írni.

Aztán ismét könnyedén, nevetve tette hozzá: — De mindenesetre hálával tartozunk önnek, hogy elhárítja rólunk írókról a néha már elviselhetetlen közfigyelmet.

A vacsora nagyon jó hangulatban folyt le és Margit a nagy emberekkel való együttléte anynyira felvillanyozta, hogy ismét szikráztak az ötletek, jókedvű és szellemes volt, meghódított mindenkit. A színészek és gögös filmsztárok is kénytelenek voltak ezen az estén polgárjogot adni Wagner Margitnak a maguk társadalmában, bár megbocsátani most sem tudták neki, hiszen elkövette velük szemben a legnagyobb bűnt: egy este elterelte róluk a figyelmet és maga állt az ünnepeletetés központjában.

XVIII.

Margit az események kábitó forgatagában csak igen ritkán jutott hozzá, hogy a lőtás-tutás, filmezés, szerelem és az egész ugynevezett karrier idegölő robotjában lelki számadásokat csináljon.

Karrier! — ezt a szót londoni tartózkodásának utóbbi hetekben már bizonyos kesernyés gunnyal ismételtette néha önmagában és önmagának. Karrier! A színes, csipkefelhős leányálmok csimobrasszója. Karrier! Szépségverseny, híres emberek, fény, ragyogás, pompa, szerelem, világhír és messzire szárnyaló dicsőség.

Karrier!

Most, amikor a kisvárosi éjszakák tikkszótán nehéz álmait a valóság józan nappali világosságában tárultak fel előtte, halálös reműlettel dőbrent rá, hogy a dicsőség utja nem az az egyenes olajozott autót, amelynek a Wagner-ház kishobájában tarka Dekobra kötetek és alaktalan, naiv vágyakozások ködében látta.

— Nem — gondolta el sokszor mélyről fakadó nehéz keserűséggel — a dicsőség utja csupa kátyu és verem, akár egy eldugott nyári ösvény, amely istenhátamögötti falucskák alvó házait köti össze egymással.

A keserű filozofálások és a lelki mérlegelésztés sok éjszakáját mérgezték meg. Néha megpróbálta vallatára fogni önmagát, voltaképpen mi változtatta meg ennyire és mi az ami tudat alatt és megfoghatatlanul, bár, de örökké kint, bántja. A rosszat sejtő, nyugtalan érzés minden-hova elkísérte, a filmgyárba, a bevásárló körutakra, Baltinghoz, a színházba, a lokálokba. A lágyan omló selyemplzsmák mögött épuj lükettett a testében, mint a strasszos művirágos grande toillettek alatt, éjszakánként, amikor valamelyik előkelő lokálban a feszes és udvarias Balting karjában a diagonal walsot járta kötelesegszerűen és mechanikusan, mint egy megele-venedett próbabábu.

Megváltozott viselkedése hamarosan feltűnt Baltingnak is. Az éleszemű pénzember növekvő aggodalommal figyelte Margit kedélyhullámzását.

— Mi lelte magát, kedvesem? — kérdezte gyakran — olyan mintha valami nagy és rejtett bánata lenne. Meghalt valakije talán?

— Mi jut eszébe — mosolyodott el ilyenkor halványan Margit, — ideges vagyok egy kicsit, ennyi az egész.

Baltingot az ilyen és ehhez hasonló válszok nem nyugtatták meg és nem elégtették ki. Mindenekfelett üzletember volt és az azelőtt jókedélyű szellemes leány újult szótlanóságában elsősorban effektív értékesökkenést látott. Ugy érezte, hogy Margit ezzel őt rabolja meg, őt aki megfizeti és a vételárba a csengő kacagást, a szerelmes odaadást és a szórakoztató változatos- tóságot is belekalkulálta.

Margit nem sokat törődött mindezzel. A mindennapi apró-cseprő gondjai tulontul elfog- lalták. A British Film új attrakciójának felvétele- lén lázasan folytak, a stúdióban észvesztő láрма, idegölő dresszura és rengeteg megöröltető munka várta mindennap. Margit homályosan bár, de érezte, hogy nem mozog úgy a felvevőgép előtt, ahogy kellene. A rendezői vezényszavak elrémít- tettek és bizonytalanná tették amugy is bátor- talan mozgását. A reflektor vakította, a szirupos jelenetekhez feltálat kísézőzenét elviselhetetlen- nek találta, a maliciózus és egyre leplezetlenebb- bül ellenségeskedő Janette Daylor magatartása pedig egyenesen kétségbeesítette.

A film, amelynek storyját a British Film Co. házi szekspiriel az ő megkérdése nélkül a legna- gyobb titokban készítették el, vigasztalanul bár- gyúnak indult. A jelenetek látszólag összefüg- géselén sora megfosztotta az átféktés minden lehetőségétől, nem tudta kellően beleélni magát a szerepbe, amely úgy érezte, amugy sem neki való volt. A meglehetősen szélesskálájú női sze- rep eljátszásához nála sokkalta rutinosabb és gazdagabb tapasztalatokkal rendelkező sztárok is csak félve mertek volna hozzákezdni. A film- ember hü maradt első ötletéhez és a saját élet- történetét játszatta el vele. A tapasztalalan vi- déki kislány csodálatos utját a világhír felé. Per- sze a hálás szűzést a harmadik hely izlésének megfelelően fércelték össze. Lehetetlenül érzel- gős jelenetek tömegét illesztették be a scená- riumba, leányrablást, vasuti szerencsétlenséget, kulisszaszagu bárjeleneteket, apacsanyát, ön- gyilkossági kísérletet és hasonló jól bevált ha- táselkeltő rekvizitumokat aplikáltak a történetbe minden logikai kapcsolat nélkül.

Ezenkívül egy váratlan élelmény is lehan- golta Margitot.

Menjou, a hamiskás bajuszt viselő Adolphe, a híres csunya sztár, akinek a talkie rohamos térhódítása óta nem termelt több babér Ameri- kában, mert az első beszélőfilm felvételénél kide- rült, hogy komikus és arszlánhoz egyáltalán nem illően rekedtes hangja van, ekkoriban hajózott át az óvilágba és Londonban próbált szerencsét, ahol még nem térte át teljesen a talkiera. A British Filmhez szerződött le ő is, két nagy film főszerepére. A storykon most dolgoztak és az unatkozó Menjou gyakran járt be a stúdióba a Világ királynője felvételeire.

Margittal nagyon összebarátkoztak. A film- vászon nőtírója a magánéletben kedves, kissé keresetten elegáns, de nagyon művelt és nagyon udvarias fiu volt, aki őszintén csodálta Margit szépségét és gyakran udvarolgotat el neki tőrt franciasággal a felvételi szünetek alatt.

(Folytatása következik.)

THERMAL-PARKSTRAND-FÜRDŐ
BAD VÖSLAU
Európa legnagyobb fürdő e
Rádióaktív Akrahotermál 24 C°
Gyermekgyógyhely, kád- és uszónavas fürdők. - Török- és tonna-
terek a fürdőben 4233

LIFKA-MOZI

Hétfőtől szerdál

UFA hét! UFA slágerek!
WILLY FRITSCH, JENNI JUGO

ALTONA GYÖNGYE

Hamburgban lejátszottó ütköző cselekményű történet

Közóhajt!

ASZFALT

BETTY AMAN, GASTAV FRÖHLICH

Előadások: 4, 6 és 1/2 9 órákor

NYILT-TÉR

Nemačka Keramika
(Deutsche Keramik)

Kosmajška 7 Beograd Telefon 31-82

Meissen Hardmuth, Čeh és Zsolnay
fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.Meissen és Hardmuth-kályhák, vala-
mint luxuskandallók és takaréktűzhelyek
(Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

Mesni Školski Odbor u Starom Bečeju.

br. 717/1929

Objava

Mesni Školski Odbor u Starom Bečeju doneo je
odluku 12. o. m., da nabavi za osnovnu školu 99 djačkih
klupa sa po dva sedišta.Pozivaju se svi oni, koji bi hteli liferovati djačke
klupe, da podnesu potpisanim svoje pismene ponude
najdalje do 1. oktobra, kada će odbor otvoriti ponude.
Stari Bečej, 19. septembra 1929.

Predsednik

Mesnog Školskog Odbora.

11011

Izraelitička Bogoštovna Općina u Slav. Požeju.

Broj 26—1929.

Konkurs

Ovo općini potreban je za visoke praznike (Roš-
Hašono i Jom-Kipur) predmolitelj (Schachrit-Baltefila).Kompetenti sa ugodnim glasom neka izvole svoje
ponude zajedno sa naznakom uvjeta u pogledu honorara
odmah ovo općini predložiti.

10945

Predstojništvo općine.

Előirásos új

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és

használt tankönyvek

kitűnő állapotban, új, tartós kötésben
még a készlet tart

féláron

Előirásos

író-, rajz- és tanszerek
jutányos áronA középiskolai magyar tagozatok
növédekének figyelmébe!Tankönyvszükségüket már most rendeljék meg,
mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe
ütközikVIG könyvkereskedés
Subotica, Főtér

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnaponként és minden
hétvégén számít. Legkisebb apróhirdetés 10 dinár.
Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdezőkérdezőkben válasszék meg a mellékletet.

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nősülök-
nek biztos siker. Cim a ki-
adóban. 9896

FOGLALKOZÁS

Répaszedésre szakmány-
munkásokat keresek. Irás-
beli ajánlatokat Benčec Mi-
hály, Žednik címre kérek.
11030Ápolónőnek ajánlok jó kö-
zépkorú, jó megjelenésű öz-
vegyasszony. Ajánlatokat
»Kelemen« címre kérek
Bačko Petrovo Sela. 11014Gyógyszerész-magistert
rövid kisegítésre keres
Török Árpád gyógyszerész
Kovin. 10940

Kellemes

Otthon teremtésére

Nagyszerű és

Remek

Alkalmat

Tálalhat

Ha a

SÁBA-rádiót

Általunk

Beszerzi, lehetőleg

A zonnal

Gyógyszerész-asszisztent
keres nagyobb praktissal
és nyelvismeretekkel. —
Ivačković M. gyógyszerész,
Velika Kikinda. 10737Szerb, német levelezőt ke-
resünk mellesli belépésre.
Ajánlatok Sever d. d. mo-
torgyár, Daničević put kül-
dendők. 11009

Intelligens hölgyek

és azok jól bevezetett cikkek,
ugymint fontos újdonságaink
elárutásához minden közegetben
keresünk. Magas kereseti le-
hetőség! Jelentétek: „AURORA”
Novisad, Zeljuznička 38.
1169I-a oltott mész
beocsini
portland cement
kovácszén
és mindenféleépítési anyag
olcsón beszerezhető
Illgen Károly-nál
I. kör., Sokoška ul. 17.
Telefon 660. 154ISKOLAKÖNYVEK
magyar és német nyelvű
iskolák részére, engedé-
lyezve a Ministarstvo Pro-
svete által. Árjegyzéket
innyen küld a kiadó.
Lipsitz & Lampel
Subotica 7654

VÉTEL-ELADÁS

Eladó őszi és tavaszi szál-
litásra nagyobb mennyi-
ségű nemes gyümölcsfa
vadonc, diszfa és diszcer-
je báró Tallian Tibor má-
riatelepi faiskolájában No-
va Kanjiža, Bánát. Árjegy-
zéket kívánatra díjmenten-
sen küld Nagymihály An-
tal faiskola-kezelő. 10939Gukrázsda bácskai nagy vá-
rosban, teljes felszereléssel,
kezdőknek különösen alkalm-
as, azonnal eladó. Cim a ki-
adóhivatalban. 985814 lánccs föld az adai határ-
ban, (Szügyi-féle föld) gaz-
dasági épületekkel 24 dar-
ab nagy jöszágnak való
istálló és lakóház eladó.
Érdeklődni Rácz Vincénél.
Bačka Topola. 10408Nemes, fajtiszta gyümölcs-
fákat, diszcerjeiket, bokor
és futórözsákat őszi szállí-
tásra ajánl a Vajdaság leg-
régibb kertésze. Kérje őszi
árjegyzékünket. Bednarz-
féle kertészet, Stara Kanji-
ža. 9980Kérjen mindenütt Bistra
asztalvizet, kitűnő üdítő
ital, borral is igen kellemes.
Megrendelhető a fclerakat-
nál Preradovičeva ul. 4.
Telefon 292. Bármilyen kis
mennyiséget házhoz szállí-
tunk. 10095Kátránypapír, börtetőfedő-
parafás falszigetelőlemez és
vasgerenda bármilyen mé-
ret raktárról kapható. —
Barzel vaskereskedés, Su-
botica. 10444Mintát és ajánlatot díjta-
lanul küldünk. Spilka Já-
nos faredőny szövőde, Bač-
ka Palanka. 1073120%-os koronabónokat ve-
szünk Pučka štedionka i za-
ložni zavod d. d. Osijek,
Desatičina ulica 27. 10539

KÜLÖNFÉLE

Eutorozott szoba, irodának
igen alkalmas, kiadó. Kra-
lja Aleksandra ul. 9, eme-
let. 10162November 1-re 2 szobás
fürdőszobás lakást — eset-
leg konyha nélkül is — ke-
res gyermektelen házaspár.
Cim a kiadóban. 10749Kezeleti emlékeket (Jahr-
zeitafel) 50 évi pontos ki-
számítással, szép kivitel-
ben, 50 készit és portómen-
tesen bárhova szállit Men-
del Farkas, izr. kántor, Ve-
likibecskerek. 10891Amerikában és Európában
is elismerten a legkiválóbb a

STANDARD-ELECTRIC

(TUNGSRAM) „CONUS” HANGSZÓRÓJA

Gyári fölerakat

„VOLTA” R.-T. VEL.-BECSKEREK

10516

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda Kettős műsor

Egy csirkefogó naplója

Bizalmas feljegyzések okulásul a tisztességeseknek —
Főszereplők: June Collyer és Doun Terry — Ren-
dezte: Raul Walsch, Amerika leghíresebb rendezője

Leányszállás

Ha a cowboy szerelmes

Három ifjú lovas kalandja a leányintézetben —
FOX FILM! Főszereplő: Rex Bell FOX-F LM!

Előadások kezdete 4, 6 és este fél 9 órákor

Női-bicikli, csaknem új, el-
adó. Paje Dobanovackog ul.
3, a ház mesternél. 11028

Uj burgonya

teljesen érett raktárképes

„JULIUS GYÖNGYE”
ékezőre legkiválóbb németországi
fajta. Kapható vagonkéntel meg-
egyezés szerint. Mázszámára va-
gton utánvétellel 130 dinárért szá-
kal, brutto netto ért. ab Crvena
állomás
DIENER NÁNDOR gazdasága
Crvena 10301Pusztulástól
szárnyasát
nagy kártól
ön magátkiméli meg ha biztos hatású
baromfi
gyógytinktúrát

használja

Földbirtokosoktól számos
elismerőlevél1 nagy üveg ára
15 dinárBélyegeken is beküldhető
Kapható 10273RÖDER Gyógyszertárban
BAČKA TOPOLA

»DAMA«

fehérnemű és
kézimunka szalon

Elvállal női-, férfi- és
gyermekfehérneműt
a legolcsóbb
árbanMonogrammozást és
drukkolást vállalunk
TOLSTOJEVA ULICA 21
Kenyérgyár ucca

A BEOGRADI

„PALLAS” SZÁLLÓ

igazgatósága közli, hogy a néhány nap előtt a szálló
épületében kitört tűz a szálló zavartalan
üzemét és működését egyáltalában nem befolyá-
solta, minthogy az egész épület armírozott beton-
ból készült és ennek folytán a manzardon fellép-
ett tűz mellett a szálló egyéb részeiben normális
élet és üzem volt fenttartható és természetesen a
szálló üzeme most is a legnagyobb rendben működik